

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

2019

Ἀφιερωμένον

εἰς τοὺς ἑθνομάρτυρας Κληρικούς
τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως

ΕΤΟΣ 13ον

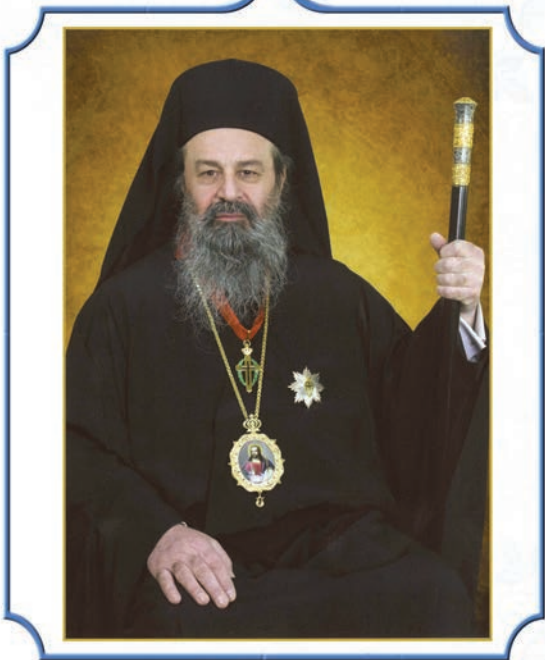
Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης
κ.κ. Βαρθολομαῖος

Τί ἐστί Πατριάρχης;

«Ὁ Πατριάρχης ἐστὶν εἰκὼν ζῶσα Χριστοῦ καὶ ἔμψυχος, δι' ἔργων καὶ λόγων χαρακτηρίζουσα τὴν ἀλήθειαν.

Τέλος αὐτῷ ἡ τῶν καταπεπιστευμένων ψυχῶν σωτηρία καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐκδικήσεως τῶν δογμάτων λαλεῖν ἐνώπιον βασιλέως καὶ οὐκ αἰσχύνεσθαι».

«Ἐπαναγωγή», Νομικὸν Βιβλίον Βασιλείου Μακεδόνοιο καὶ Λέοντος Σοφοῦ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας
κ.κ. Παῦλος

*Εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον
& τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Δράμας εὐχόμεθα τὸ Νέον Ἔτος*

*ἀπὸ Θεοῦ
εὐλογημένον & εἰρηνικόν.*

† Δράμας Τσάλα

Πρόλογος

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δράμας μέ τήν ἔκδοσιν τοῦ ἐφετεινοῦ ἡμερολογίου ἀποδίδει τόν ὀφειλόμενο σεβασμό, τήν τιμή καί τό ἀμαράντινο στεφάνι τῆς δόξας στούς κληρικούς της, πού πιστοί ἄχρι θανάτου στό ἱερό τους καθῆκον ἐφάρμοσαν κατά γράμμα τήν προτροπή τοῦ Κυρίου πρός τούς μαθητές Του «Ὁ Ποιμήν ὁ καλός τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπέρ τῶν προβάτων» (Ἰω. 10,11).

Σέ χρόνια δίσεκτα, πού τό βαθύ σκοτάδι τῆς Ὀθωμανοκρατίας καί ἀργότερα τῆς Βουλγαρικῆς τρομοκρατίας κάλυπτε τήν περιοχή μας, ὁ ἱερός κλῆρος κράτησε τό ἱλαρό φῶς τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἑλληνικότητος τοῦ αἱματόβρεκτου τόπου μας ἄσβεστο.

Πολλοί ἀναδείχθηκαν μάρτυρες τοῦ κα-

θήκοντος καί πολύ περισσότεροι ὁμολογητές, «θλιβόμενοι, ὑστερούμενοι, κακουχούμενοι, διωκόμενοι, ὑβριζόμενοι», αἰχμάλωτοι καί ὄμηροι.

Δέν ἔγιναν ριψάσπιδες, παρέμειναν πιστοί λειτουργοί τοῦ Ἑσταυρωμένου καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Γιά νά μὴν ξεθωριάσει ἡ μνήμη τους, εὐλαβικά τούς ἐπαναφέρουμε στό προσκήνιο τῆς ἱστορίας. Δυστυχῶς, στόν τόπο μας ξεχνοῦμε πολύ γρήγορα, μέ ἀποτέλεσμα ἡ ἀχαριστία καί ἡ ἀγνωμοσύνη τῶν κατὰ καιρούς κρατούντων νά εἶναι ἔκδηλη πρὸς τὴν τροφὸν τοῦ Γένους μας, τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, καί τὸν ἱερό κλῆρο της.

Ξεχνοῦμε ὅτι μέσα στοὺς κατανυκτικούς μεταβυζαντινοὺς κυρίως ναοὺς οἱ κληρικοὶ μας διέσωσαν τὸν Ἑλληνισμό - τὴ γλῶσσα του, τὴν ἱστορία του, τὴν ταυτότητά του. Δέν ἄφησαν νά μαράνει ὁ πάγος τῆς Ὀθωμανικῆς καί τῆς Βουλγαρικῆς σκλαβιάς τὸν πόδο τῆς ἐλευ-

θερίας. Εἰδικά στήν περιοχή μας δέν κάμφθηκαν ἀπό τίς ἀπειλές τῶν ἄκαπνων κατακτητῶν κατά τήν τρίτη ἐπιδρομή τους (1941-1944), καί ἐξακολούθησαν νά ἱεουργοῦν ἑλληνιστί, ὅπως ἄλλωστε καί κατά τίς προηγούμενες κατοχές ἔπραξαν, συνεχίζοντας ἀπτόητοι τό ἔργο τῆς ἐμψυχώσεως τῶν Ἑλλήνων.

Μέ τήν ἔκδοση τοῦ ἡμερολογίου αὐτοῦ καταθέτουμε στίς ἱερές σκιές τῶν ἐδνομαρτύρων κληρικῶν τήν εὐγνωμοσύνη μας καί τήν πιστότητά μας στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, γιατί - ὅπως εἶπε ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος- «Αὕτη ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἴδια πού ἀπό τό 1453 μέχρι τό 1821 πύργωνε στά στήθη τῶν ὑποδούλων τήν ἀποσταμένη ἐλπίδα, εἶναι ἡ ἴδια πού καί σήμερα στηρίζει τόν Λαό μέ τήν πίστη καί τήν ἀγάπη. Εἶναι ἡ ἴδια πού προμαχεῖ τῶν παραδόσεων τοῦ Ἑθνους μας, πού μάχεται γιά τήν ἰδιοπροσωπεΐα μας, πού ἀντιστέκεται στό νεοβαρβαρισμό. Αὕτη ἡ Ἐκκλησία αὐτῆς τῆς

χώρας εἶναι γιά ὅλα αὐτά ἄξια τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καί ἀναγνώρισης. Οἱ ἀπανταχοῦ Ἑλληνες τῆς τήν προσφέρουμε μέ ἐπίγνωση καί προσδοκία ὅτι θά εἶναι πάντα ἡ Τροφός καί Μητέρα αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ, ἡ ἀπροσμάχητη δύναμή του, ἡ ἀδιάψευστη ἀπαντοχή του».

Ὅσοι ἀπό τούς ταγούς τοῦ Ἑθνους μας λησμονοῦν τά παραπάνω ἢ -τό χειρότερο- ἐπιχειροῦν νά τά διαγράψουν ἀπό τή συλλογική μας μνήμη, διαπράττουν ὕβρη. Ἡ ἱστορία ὅμως τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐκδικεῖται αὐτούς πού δέν τή σέβονται. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κλυδωνίζεται ἀλλά δέν καταποντίζεται. Καταποντίζονται οἱ διῶκτες της καί οἱ παραχαράκτες τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑθνους τῶν Ἑλλήνων.

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Θεόδωρος Τσαλδάρης

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

1	Τ	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου Μεγάλου, Ἐμμελείας
2	Τ	Σιλβέστρου, Θεοδότης, Θεαγένους, Θεοπίστου, Σεραφεῖμ Σάρωφ
3	Π	Μαλαχίου προφήτου, Γορδίου, Θωμαΐδος
4	Π	Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Θεοκτίστου μάρτυρος
5	Σ	Θεοπέμπτου & Θεωνᾶ μαρτύρων, Συγκλητικῆς ὁσίας (νηστεία)
6	Κ	⊕ † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Δ	† Σύναξις τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου
8	Τ	Γεωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκης, Κύρου & Ἀττικοῦ
9	Τ	Πολυεύκτου, Εὐστρατίου, Ἀντωνίνης μ., Πέτρου, Λαυρεντίου
10	Π	† Γρηγορίου Νύσσης, Δομετιανοῦ Μελιτινῆς, Μαρκιανοῦ πρεσβ.
11	Π	† Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου, Ἀγαπίου, Νικηφόρου
12	Σ	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου & Πέτρου μαρτύρων
13	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. Ἑρμούλου, Στρατονίκου μ., Μαξίμου Κausοκ.
14	Δ	⊕ Ἀγνῆς, τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῶ ἀναιρεθέντων Πατέρων
15	Τ	Παύλου Θηβαίου, Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου
16	Τ	Προσκ. ἀλύσ. ἀπ. Πέτρου, Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλης
17	Π	† Ἀντωνίου Μεγάλου, Ἀντωνίου Βεροίας, Γεωργίου ἐν Ἰωαννίνοις
18	Π	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Σ	Μάρκου Ἐφέσου Εὐγεν., Μακαρίου Αἰγ., Μακαρίου Καλογερά
20	Κ	† ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ (δέκα λεπρῶν). Εὐθυμίου Μεγάλου, Εὐσεβίου
21	Δ	⊕ † Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐγενίου τοῦ Τραπεζουντίου
22	Τ	Τιμοθέου ἀποστόλου, Ἀναστασίου Πέρσου
23	Τ	Κλήμεντος Ἀγκύρας, Ἀγαθαγγέλου μ., Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ
24	Π	Ξένης ὁσίας, Βαβύλα ἱερομ., Ζωσιμᾶ ὁσ., Νεοφύτου Ἐγκλείστου
25	Π	† Γρηγορίου Θεολόγου, Αὐξεντίου νεομ., Μαργαρίτας
26	Σ	⊕ Ξενοφώντος & οἰκογενείας, Ἀμωνᾶ ὁσ., Θεοδώρου Στουδίτου
27	Κ	† ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (Ζακχαίου). Ἀνακομ. λειψ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου
28	Δ	Ἐφραίμ Σύρου, Παλλαδίου καὶ Ἰακώβου ὁσίων, Χάριτος
29	Τ	Ἀνακ. λειψ. Ἰγνατίου Θεοφόρου, Δημητρίου νεομ. Χιοπολίτου
30	Τ	† Τριῶν Ἱεραρχῶν (Ἑορτὴ Παιδείας), Θεοφίλου νέου μ.
31	Π	Κύρου-Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀθανασίας μ., Ἠλιοῦ Ἀρδούνῃ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολ. β' 8-12	Λουκ. β' 20-21, 40-52	Περιτομής 'Ι. Χριστού
6	Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7	Ματθ. γ' 13-17	Θεοφανείων
7	Πράξ. ιθ' 1-8	'Ιωάν. α' 29-34	Συν. 'Ιωάννου Προδρόμου
13	'Εφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	πλ. δ' ΙΑ'
17	'Εβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	'Αντωνίου Μεγάλου
18	'Εβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	'Αθανασίου & Κυρίλλου
20	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. ιζ' 12-19	α' Α'
25	'Εβρ. ζ' 26 - η' 2	'Ιωάν. ι' 9-16	Γρηγορίου Θεολόγου
27	'Εβρ. ζ' 26 - η' 2	Λουκ. ιθ' 1-10	β' Β'
30	'Εβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Τριών 'Ιεραρχών

Έορτάζοντες 'Ιεροί Ναοί

- 7/1** 'Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου 'Αργυρουπόλεως.
- 17/1** 'Ι.Ν. 'Αγίας Ειρήνης Δράμας.
- 18/1** 'Ι.Ν. 'Αγίου 'Αθανασίου Δοξάτου, Καλαμπακίου, Πετρούσης.
- 21/1** 'Ι.Ν. 'Αγίου Εϋγενίου 'Αρκαδικοῦ.
- 30/1** 'Ι.Ν. 'Αγ. Τριών 'Ιεραρχῶν Πηγαδίων.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

1	Π	Τρύφωνος, Περπέτουας μ., Βασιλείου Θεσ., Ἀναστασίου Ναυπλίου
2	Σ	† Ὑπαπαντῇ Σωτῆρος Χριστοῦ, Ἰορδάνου Τραπεζουντίου
3	Κ	† ΙΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ταλάντων) . Συμεών Θεοδόχου, Ἀννης προφ.
4	Δ	ⲓ ⲓσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμ., Ἀβραμίου
5	Τ	Ἀγάθης, Πολυεύκτου Κων/λεως, Θεοδοσίου ἐν Σκοπέλῳ
6	Τ	Φωτίου Πατρ. Κων/λεως, Βουκόλου Σμύρνης, Φαύστης
7	Π	Παρθενίου Λαμψάκου, Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ
8	Π	Ζαχαρίου προφ., Θεοδώρου στρατηλάτου, Μάρθας & Μαρίας μ.
9	Σ	† Ἀνακομιδῇ λειψάνων ὁσίου Γεωργίου, Νικηφόρου μάρτ.
10	Κ	† ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Χαναναίας) . Χαράλάμπους ἱερομ., Ἀναστασίου
11	Δ	Βλασίου ἱερομάρτυρος, Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης
12	Τ	Μελετίου Ἀντιοχείας, Ἀντωνίου Κων/λεως, Χρήστου κηπουροῦ
13	Τ	ⲓ Ἀκύλα & Πρισκίλλης ἀποστόλων, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας
14	Π	ⲓ Αὐξεντίου, Ἀβραάμ, Μάρωνος, Νικολάου Κορίνθου
15	Π	Ὁνησίμου ἀποστ., Εὐσεβίου, Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ
16	Σ	Παμφίλου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Φλαβιανοῦ Πατρ. Κων/λεως
17	Κ	† ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (Τελώνου & Φαρισαίου) . Θεοδώρου Τήρ. (ἀρχὴ Τριῳδίου)
18	Δ	Λέοντος Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σιναίου
19	Τ	ⲓ Ἀρχίππου, Φιλήμονος ἀποστ., Φιλοθέης Ἀθηναίας
20	Τ	Λέοντος ἐπ. Κατάνης, Βησσαρίωνος, Ἀγάθωνος Ρώμης
21	Π	Τιμοθέου ἐν Συμβόλοις, Εὐσταθίου Ἀντιοχ., Ἰωάννου Κων/λεως
22	Π	Εὐρεσις λειψ. μάρτ. ἐν τοῖς Εὐγενίου, Θαλασσίου, Βαραδάτου
23	Σ	Πολυκάρπου Σμύρνης, Γοργονίας, Δαμιανοῦ ὁσίου
24	Κ	† ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (Ἀσώτου) . Α' -Β' εὐρεσις κεφ. Ἰωάννου Προδρόμου
25	Δ	Ταρασίου Κων/λεως, Ρηγίνου ἐπ. Σκοπέλου, Ἀλεξάνδρου Θράκης
26	Τ	Πορφυρίου Γάζης, Φωτεινῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου μάρτ.
27	Τ	ⲓ Προκοπίου Δεκαπολίτου, Στεφάνου γηροκόμου, Γελασίου
28	Π	Βασιλείου ὁμ., Προτερίου Ἀλεξ., Βάρσου, Κυράννης νεομ.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Έβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	Ύπαπαντής του Κυρίου
3	Β' Κορ. στ' 1-10	Ματθ. κε' 14-30	γ' Γ'
10	Β' Τιμ. β' 1-10	Ματθ. ιε' 21-28	δ' Δ'
17	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. α' Ε'
24	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. ιε' 11-32	πλ. β' ΣΤ'

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

2/2 Ί. Μονή Αναλήψεως - Ταξιάρχαι - Σίψα.

9/2 Ί. Μονή Αναλήψεως - Ταξιάρχαι - Σίψα.

Άνακομιδή λειψάνων όσίου Γεωργίου.

10/2 Ί. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλοῦ Άγροῦ.

MΑΡΤΙΟΣ 2019

1	Π	Εύδοκίας ὁσ., Μαρκέλλου & Ἀντωνίνης μαρτ., Ἀγαπίου
2	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ . Ἑσυχίου, Εὐθαλίας μ., Νικολάου Πλανᾶ
3	Κ	† ΑΠΟΚΡΕΩ (Κρίσεως) . Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου μ.
4	Δ	Γερασίμου Ἰορδανίτου, Παύλου & Ἰουλιανῆς, Γρηγορίου Ἄσσου
5	Τ	Κόνωνος, Εὐλογίου, Ἀρχελάου, Εὐλαμπίου
6	Τ	Ⓢ Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτ., εὖρεσις Τιμίου Σταυροῦ, Ἀρκαδίου
7	Π	Τῶν ἐν Χερσῶνι ἱερομαρτύρων, Λαυρεντίου Μεγάρων, Ἐφραίμ
8	Π	Θεοφυλάκτου Νικομηδείας, Ἑρμοῦ ἀποστ., Δομετίου
9	Σ	† Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ , Καισαρίου θαυμ.
10	Κ	† ΤΥΡΙΝΗΣ . Κοδράτου, Ἀναστασίας Πατρ., Μιχαὴλ Μαυρουδῆ
11	Δ	† Καθαρά Δευτέρα . Σωφρονίου Ἱεροσ., Θεοδώρας Ἄρτης
12	Τ	Γρηγορίου Διαλόγου, Συμεών ν. Θεολόγου, Θεοφάνους ὁμολ.
13	Τ	Ἀνακ. λειψ. Νικηφόρου Κων/λεως, Πουπλίου Ἀθηνῶν, Μαρίου
14	Π	Ⓢ Βενεδίκτου ὁσίου, Εὐσχήμονος ἐπίσκ. Λαμψάκου
15	Π	† Α' Χαιρετισμοί . Ἀγαπίου, Ἀριστοβούλου ἀπ., Μανουὴλ Κρήτης
16	Σ	† Ἀνάμν. διὰ κολλύβων θαύματος ἀγ. Θεοδώρου , Χριστοδούλου
17	Κ	† Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας) . Ἀλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ
18	Δ	Κυρίλλου Πατρ. Ἱεροσολύμων, Τροφίμου μάρτ.
19	Τ	Χρυσάνθου & Δαρείας μαρτ., Κλαυδίου, Δημητρίου Τορναρᾶ
20	Τ	Τῶν ἐν τῇ μονῇ ἀγ. Σάββα ἀναιρεθέντων, Μύρωνος Κρήτης
21	Π	Ⓢ Ἰακώβου ὁμολ., Θωμᾶ Πατρ. Κων/λεως, Φιλήμονος καὶ Δομνίνου
22	Π	† Β' Χαιρετισμοί . Βασιλείου Ἀγκύρας, Καλλινίκης μ., Δροσίδος
23	Σ	Νίκωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαρτ., Λουκᾶ νεομ.
24	Κ	† Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμᾶ) . Ἀρτέμονος Σελευκείας
25	Δ	† ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ἑθνικὴ ἐορτὴ)
26	Τ	Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων
27	Τ	Ματρώνης ἐν Θεσ/νίκῃ, Φιλητοῦ μάρτ., Παύλου ἐπ. Κορίνθου
28	Π	Ⓢ Ἰλαρίωνος τοῦ νέου ἡγουμ. Πελεκητῆς, Ἡρωδίωνος ἀποστ.
29	Π	† Γ' Χαιρετισμοί . Μάρκου Ἀρεθουσίων, Ἰωνᾶ, Βαραχισίου μ.
30	Σ	Ἰωάννου Κλίμακος, Ζαχαρίου Κορίνθου, Εὐβούλης μάρτ.
31	Κ	† Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως) . Ὑπατίου καὶ Ἀκακίου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΘΙΝΟΝ
2	Α' Θεσ. δ' 13-17	Λουκ. κα' 8-9,25-27,33-36	Ψυχосαββάτου
3	Α' Κορ. η' 8-θ' 2	Ματθ. κε' 31-46	βαρύς Ζ'
9	Έβρ. ιβ' 1-10	Ματθ. κ' 1-16	Τεσσαράκοντα Μαρτ.
10	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	πλ. δ' Η'
16	Β' Τιμ. β' 1-10	Μάρκ. β' 23-γ' 5	Άγ. Θεοδώρου
17	Έβρ. ια' 24-26,32-40	Ίωάν. α' 44-52	α' Θ'
24	Έβρ. α' 10-β' 3	Μάρκ. β' 1-12	β' Ι'
25	Έβρ. β' 11-18	Λουκ. α' 24-38	Εύαγγελ. Θεοτόκου
31	Έβρ. δ' 14-ε' 6	Μάρκ. η' 34-θ' 1	γ' ΙΑ'

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

16/3 Ί. Ν. Άγ. Θεοδώρων Πρινολόφου.

25/3 Ί.Ν. Εύαγγ. Θεοτόκου Δράμας, Βαθυσπήλου, Καλαμώνος, Κάτω Κεφαλαρίου.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

1	Δ	Μαρίας Αίγυπτίας, Γερωντίου καί Βασιλείδου μαρτ.
2	Τ	Τίτου όσ., Άμφιανού & Αίδεσίου, Θεοδώρας, Εύθαλίας παρθένων
3	Τ	Νικήτα όμολογητού, Ίωσήφ ύμνογράφου
4	Π	Γεωργίου έν Μαλεώ, Ζωσιμά, Θεωνά, Νικήτα έν Σέρραις ιερομ.
5	Π	✠ Δ' Χαιρετισμοί. Κλαυδίου, Διοδώρου, Θεοδώρας έν Θεσ/νίκη
6	Σ	Εύτυχίου Κων/λεως, Γρηγορίου Σιναιΐτου, τών έν Περσίδι 120 μ.
7	Κ	✠ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ίωάννου Κλίμακος). Καλλιοπίου, Σάββα έν Καλ.
8	Δ	Ήρωδίωνος, Ρούφου, Αγάβου, Έρμου άπ., Ίωάννου ναυκλήρου
9	Τ	Εύψυχίου μάρτ., Βαδίου ιερομάρτυρος
10	Τ	Γρηγορίου Ε', Δημοσθένους, Σοφοκλέους, Έπαμεινώνδα
11	Π	✠ Ο Μέγας Κανών. Άντίπα έπ. Περγάμου, Τρυφαίνης έν Κυζίκω
12	Π	✠ Ακάθιστος Ύμνος. Βασιλείου Παρίου όμολ., Άνθούσης όσ.
13	Σ	Μαρτίνου Ρώμης, Θεοδοσίου καί Ζωΐλου μαρτ.
14	Κ	✠ Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας Αίγυπτίας). Άριστάρχου, Θωμαΐδος μ.
15	Δ	Κρήσκεντος μ., Λεωνίδου ιερομ. έπ. Άθηνών
16	Τ	Άγάπης, Χιονίας, Ειρήνης
17	Τ	Συμεών, Μακαρίου Κορί νθου Νοταρά, Άδριανού, Άγαπητού
18	Π	Σάββα Στρατηλάτου, Ίωάννου έξ Ίωαννίνων, Άθανασίας έξ Αίγινης
19	Π	✠ Παφνουτίου ιερομ., Τρύφωνος Κων/λεως, Άγαθαγγέλου
20	Σ	✠ Άνάστασις Λαζάρου. Ζακχαίου άπ., Άθανασίου Μετεωρίτου
21	Κ	✠ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Ίανουαρίου ιερομ., Άναστασίου Σιν., Άλεξάνδρας
22	Δ	✠ Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ίωσήφ του Παγκάλου, Ναθαναήλ άποστόλου
23	Τ	✠ Μ. ΤΡΙΤΗ. Τών Δέκα Παρθένων, Πρωτολέοντος, Πολυχρονίας όσ.
24	Τ	✠ Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τής άλειψάσης τόν Κύριον μύρω, Έλισάβετ όσ.
25	Π	✠ Μ. ΠΕΜΠΤΗ. Ο Μυστικός Δείπνος.
26	Π	✠ Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τά Άγια Πάθη του Κυρίου.
27	Σ	✠ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η εις Άδου Κάθοδος του Κυρίου.
28	Κ	✠ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Η Άνάστασις του Κυρίου.
29	Δ	✠ Δευτέρα Διακαιν., Γεωργίου Τροπαιοφόρου, Ίάσονος, Σωσιπάτρου
30	Τ	✠ Τρίτη Διακαιν., Μάρκου Εύαγγελ., Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΘΙΝΟΝ
7	Έβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ' Α'
14	Έβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α' Β'
20	Έβρ. ιβ' 28-ιγ' 8	Ίωάν. ια' 1-45	Άναστάσεως Λαζάρου
21	Φιλιπ. δ' 4-9	Ίωάν. ιβ' 1-18	Βαΐων
28	Πράξ. α' 1-8	Ίωάν. α' 1-17	α' -
29	Πράξ. ιβ' 1-11	Ίωάν. α' 18-28	Άγ. Γεωργίου

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

- 7/4** Ί.Ν. Αγίου Νικολάου Δράμας. Δ' Κυριακή Νη-
στειών. Λιτάνευσις έν τή πόλει τής Δράμας
τών ίερών λειψάνων του όσίου Γεωργίου του
όμολογητου.
- 20/4** Ί.Ν. Αγίου Λαζάρου Κουδουνίων.
- 29/4** Ί.Ν. Αγίου Γεωργίου Καλαμπακίου, Κοκκινογειών,
Κουδουνίων, Κυργίων (Αγάπη), Μοναστηρακίου,
Νέας Άμισοϋ, Νικηφόρου, Ξηροποτάμου, Πλατα-
νοβρύσεως, Πρασινάδας, Σιδηρονέρου, Σιταγρών,
Τείχους, Φτελιᾶς, Φωτολίβους, Χαμοκεράσων,
Μαυροκορδάτου.
- 30/4** Ί.Ν. Αγ. Ραφαήλ, Νικολάου καί Ειρήνης Πανορά-
ματος Δράμας.

ΜΑΪΟΣ 2019

1	Τ	Ἱερεμίου πρ., Εὐθυμίου Δημητσάνης, Ἀκακίου ὁσ., Παναρέτου
2	Π	† Ἀνακ. λειψ. Μ. Ἀθανασίου, Ματρώνης, Ἐσπέρου, Ζωῆς μ.
3	Π	† Ζωοδόχου Πηγῆς, Τιμοθέου & Μαύρας, Πέτρου Ἀργούς
4	Σ	Ἰλαρίου θαυματουργοῦ, Νικηφόρου Ἀθωνίτου, Πελαγίας μάρτ.
5	Κ	☩ † ΤΟΥ ΘΩΜΑ. 172 Ὅσιον. Εἰκοσιφοινίσσης, Εἰρήνης μ., Ἐφραίμ ν.
6	Δ	Ἰὼβ πολυάθλου, Σεραφεῖμ ὁσ., Σοφίας Κλεισούρας
7	Τ	Τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος Σταυροῦ ἐπὶ Μ. Κων/νου, Νείλου Μυροβλ.
8	Τ	† Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἀρσενίου Μεγάλου
9	Π	Ἡσαίου προφήτου, Χριστοφόρου μ., Νικολάου ἐν Βουνένοις
10	Π	Σίμωνος ἀπ. Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου ὁσ. τοῦ Μεγαρέως
11	Σ	Κυρίλλου & Μεθοδίου Θεσ/νίκης τῶν ἰσαποστ., Μωκίου ἱερομ.
12	Κ	☩ † ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ. Ἐπιφανίου Κύπρου, Γερμανοῦ Κων/λεως
13	Δ	Γλυκερίας μ., Σεργίου ὁμ., Εὐθυμίου ὁσ., Παισικάκου ἐπ. Συνάδ.
14	Τ	Ἰσιδώρου Χίου, Θεράποντος ἱερομ., Λεοντίου Ἱεροσολύμων
15	Τ	Παχωμίου Μεγάλου, Ἀχιλλίου ἐπ. Λαρίσης, Βαρβάρου Μυροβλ.
16	Π	Θεοδώρου ἡγ., Αὐδᾶ καὶ Αὐδιησοῦ ἱερομ., Γεωργίου Μυτιλήνης
17	Π	Ἀνδρονίκου & Ἰουνίας ἀπ., Νικολάου τοῦ ἐκ Μετσόβου νεομ.
18	Σ	☩ Πέτρου, Διονυσίου, Ἡρακλείου, Θεοδότου, Ἰουλίας, Θεοδότης
19	Κ	† ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ. Πατρικίου, Κόνωνος, Μενάνδρου, Πολυαίνου
20	Δ	Θαλλελαίου μάρτ., Νικήτα Χίου, Λυδίας Φιλιππησίας
21	Τ	† Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἰσαποστόλων
22	Τ	† Μεσοπεντηκοστῆς, Βασιλίσκου μ., Δημητρίου & Παύλου νεομ.
23	Π	Μιχαὴλ Συνάδων, Συνεσίου Κύπρου, Μαρίας Κλωπᾶ μυροφόρου
24	Π	Συμεὼν Στυλίου, Ἰλαρίωνος, Μελετίου καὶ 11.208 μ.
25	Σ	† Γ' εὗρεσις τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
26	Κ	☩ † ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ. Κάρπου & Ἀλφαίου ἐκ τῶν 70, Ἀβερκίου
27	Δ	Ἰωάννου Ρώσου, Θεράποντος & Ἑλλαδίου ἱερ., Ἀλυπίου
28	Τ	Εὐτυχούς, Ἑλικωνίδος μ., Ἀνδρέου σαλοῦ
29	Τ	Θεοδοσίας, Ὑπομονῆς ὁσ., Ἰωάννου (Νάννου) νεομ. Θεσσαλον.
30	Π	Ἰσαακίου ἡγουμ. Μονῆς Δαλμάτων, Ρωμανοῦ μ., Βαρλαάμ ὁσ.
31	Π	Ἑρμείου ἀπ., Εὐσεβίου, Τῶν ἐν Ἀσκάλωνι μαρτύρων

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Πράξ. γ' 1-8	Ίωάν. β' 12-22	Ζωοδόχου Πηγῆς
5	Πράξ. ε' 12-20	Ίωάν. κ' 19-31	- Α'
8	Α' Ίωάν. α' 1-7	Ίω. ιθ' 25-28, κα' 24-25	Εὐαγγ. Ίωάννου
12	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' Δ'
19	Πράξ. θ' 32-42	Ίωάν. ε' 1-15	γ' Ε'
21	Πράξ. κστ' 1,12-20	Ίωάν. ι' 1-9	Άγ. Κων/νου & Ἑλένης
22	Πράξ. ιδ' 6-18	Ίωάν. ζ' 14-30	Μεσοπεντηκοστῆς
26	Πράξ. ια' 19-30	Ίωάν. δ' 5-42	δ' Ζ'

Ἑορτάζοντες Ἱεροί Ναοί

- 1/5** Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός. Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Πορταϊτίσσης.
- 2/5** Ἱ.Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Δοξαίου, Πετρούσης.
- 3/5** Ἱ.Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Πλατανιάς, Καλλιφύτου.
- 5/5** Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης. Τῶν ἁγίων 172 ὁσιομαρτύρων τῶν ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀναιρεθέντων.
- 5/5** Ἱ.Ν. Ἀγίας Εἰρήνης Δράμας.
- 21/5** Ἱ.Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Δράμας, Παρανεοστίου, Μεγαλοκάμπου, Παλιαμπέλων.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

1	Σ	Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος, Πύρρου, Χαριτοῦς μ.
2	Κ	† ΤΥΦΛΟΥ. Νικηφόρου Κων/λεως, Κων/νου νεομ. τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν
3	Δ	Λουκιλιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Παύλης μάρτ.
4	Τ	Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν Λαζάρου, Μητροφάνους Κων/λεως
5	Τ	† Ἀπόδοσις Πάσχα. Δωροθέου Τύρου, Μάρκου Χίου, Νικάνδρου
6	Π	† Ἀναλήψεως. Ἰλαρίωνος ἡγ. Μονῆς Δαλμάτων, Ἀττάλου θαυματ.
7	Π	Θεοδότου ἱερ. Ἀγκύρας, Σεβαστιανῆς, Ζηναΐδος, Παναγῇ Μπασιά
8	Σ	Ἄνακ. λειψ. Θεοδώρου Στρατηλάτου, Καλλιόπης μ., Θεοφάνους
9	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Α΄ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ. Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας
10	Δ	Θεοφάνους, Πανσέμνης τῶν ὁσίων, Ἀλεξάνδρου
11	Τ	Βαρθολομαίου & Βαρνάβα ἀποστ., Λουκά Συμφερουπόλεως
12	Τ	Ὀνουφρίου ὁσ., Πέτρου ἐν Ἀθῶ, Τριφυλλίου Κύπρου
13	Π	Ἀκυλίνης μ., Διοδώρου μ., Ἀννης & Ἰωάννου
14	Π	Ἐλισσαίου προφήτου, Μεθοδίου Κων/λεως, Ἰουστίνου Πόποβιτς
15	Σ	† Ψυχασάβατον. Ἱερωνύμου ὁσ., Αὐγουστίνου ἐπ. Ἰππῶνος
16	Κ	† ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Τύχωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου
17	Δ	† ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Ἰσαύρου, Βασιλείου, Μανουήλ, Σαβέλ
18	Τ	Θεοδούλου, Ὑπατίου, Αἰθερίου μ., Λεοντίου Αἰγίνης
19	Τ	Ἰούδα (Θαδδαίου) ἀπ., Ζήνωνος, Ζωσίμου μ., Παΐσιου Μεγάλου
20	Π	Μεθοδίου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα, Καλλίστου
21	Π	Ἰουλιανοῦ μάρτ., Τερεντίου, Νικήτα νεομ. Νισυρίου
22	Σ	Εὐσεβίου ἱερομ. ἐπ. Σαμοσάτων, Ζήνωνος, Ζηνᾶ μαρτύρων
23	Κ	† Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ. Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους μ.
24	Δ	† Γενέθλιον Τιμίου Προδρόμου, Γενέθλιον Ἀγ. Εὐγενίου (ἀρχή νηστείας)
25	Τ	Φεβρωνίας ὁσιομ., Ὀρεντίου & 6 ἀδελφῶν, Γεωργίου ἐξ Ἀτταλείας
26	Τ	Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσ/νίκη, Ἰωάννου ἐπισκ. Γοτθίας, Δαβίδ ὁσιομ.
27	Π	Σαμψῶν Ξενοδόχου, Μαρίας & Ἰωάννας μυρ., Γεωργίου ἀγιορείτου
28	Π	Ἄνακ. λειψ. Κύρου & Ἰωάννου Ἀναργύρων, Σεργίου, Παύλου Κορίνθου
29	Σ	† Πέτρου καὶ Παύλου τῶν πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων, Γαίου
30	Κ	† Σύναξις τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, Μιχαήλ τοῦ κηπουροῦ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Πράξ. ιστ' 16-34	Ίωάν. θ' 1-38	πλ. α' Η'
5	Πράξ. ιη' 22-28	Ίωάν. ιβ' 36-47	Αποδόσεως Πάσχα
6	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Αναλήψεως
9	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ίωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' Ι'
15	Α' Θεσ. δ' 13-17	Ίωάν. κα' 14-25	Ψυχασαββάτου
16	Πράξ. β' 1-11	Ίωάν. ζ' 37-52, η' 12	Πεντηκοστής
17	Έφεσ. ε' 8-19	Ματθ. ιη' 10-20	Άγίου Πνεύματος
23	Έβρ. ια' 33-40, ιβ' 1-2	Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30	πλ. δ' Α'
24	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Λουκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80	Γενεσ. Προδρόμου
29	Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9	Ματθ. ιστ' 13-19	Πέτρου & Παύλου
30	Α' Κορ. δ' 9-16	Ματθ. θ' 36, ι' 1-8	α' Β'

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

- 6/6** Ί.Μονή Αναλήψεως-Ταξιάρχαι-Σίψα, Ί.Ν. Αναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ὑψηλοῦ Κυργίων.
- 17/6** Ί.Ν. Αγίας Τριάδος Δράμας, Προσοτσάνης, Μικροχωρίου, Ξαγνάντου.
- 23/6** Ί.Ν. Αγίων Πάντων Δράμας (Α' Κοιμητηρίου).
- 24/6** Ί.Ν. Αγίου Εὐγενίου Ἀρκαδικοῦ.
- 29/6** Ί.Ν. Αγ. Πέτρου καί Παύλου Ἀμπελακίων, Ἀγγίτου, Ξηροποτάμου, Μικροχωρίου Παρανεστίου.
- 30/6** Ί.Ν. Ἀγ. Δώδεκα Ἀποστόλων Δράμας.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2019

1	Δ	† Κοσμᾶ & Δαμιανοῦ Ἀναργύρων τῶν ἐν Ρώμῃ
2	Τ	☿ Κατάθεσις ἐν Βλαχέρναις ἐσθῆτος Θεοτόκου, Λάμπρου νεομ.
3	Τ	Υακίνθου μ., Ἀνατολίου, Θεοδότῃς, Γερασίμου Εὐρυτανίας
4	Π	Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης τοῦ μελωδοῦ, Μιχαὴλ Χωνιάτῃ
5	Π	† Ἀθανασίου τοῦ ἐν ᾿Αθῶ, Λαμπαδοῦ θαυματ., Κυπριανοῦ ὁσίου.
6	Σ	Σισώῃ Μεγ., Ἀρχίππῳ, Φιλήμονος, Ὁνησίμου ἀπ., Λουκίας
7	Κ	† Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Θείας Προνοίας). Κυριακῆς μεγ., Θωμᾶ ἐν Μαλεῶ
8	Δ	Προκοπίου μεγάλ., Θεοφίλου Ζίχνης, Ἀναστασίου νεομ.
9	Τ	☿ Παγκρατίου, Διονυσίου, Μητροφάνους ἐν ᾿Αθῶ, Μιχαὴλ Πακνανᾶ
10	Τ	Τῶν ἐν Νικοπόλει Ἀρμενίας 45 μαρτ., Γρηγορίου ἐπ. ᾿Ασσου
11	Π	† Εὐφημίας μεγαλομ., Ὁλγας ἱσαπ., Νεκταρίου Βρυούλων
12	Π	Πρόκλου & Ἰλαρίου, Βερονίκης, Σεραπίωνος, Παΐσιου Ἀγιορείτου
13	Σ	Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου Σαββαΐτου, Γολινδούχ
14	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ. Ἀκύλα ἀπ., Νικοδήμου Ἀγιορ.
15	Δ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, Βλαδιμήρου ἱσαπ., Ἀβουδίου μάρτ.
16	Τ	☿ Ἀθηνογένους, Φαύστου μ., Ἀντιόχου μ., 15.000 μ. ἐν Πισιδίᾳ
17	Τ	† Μαρίνης μεγαλομ., Σπεράτου & Βερονίκης μαρτύρων
18	Π	Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης μ., Παμβῶ ὁσ.
19	Π	Μακρίνης ὁσ., Δίου ὁσίου, Θεοδώρου Ἐδέσσης
20	Σ	† Προφῆτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, Φλαβιανοῦ
21	Κ	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Γεργεσηνῶν). Συμεὼν διὰ Χριστόν σαλοῦ, Ἰωάννου
22	Δ	Μαρίας Μαгдаληνῆς Μυροφόρου, Μαρκέλλης Χιοπολ., Κορνηλίου
23	Τ	Ἰεζεκιὴλ προφῆτου, Φωκᾶ ἱερομ., Πελαγίας ὁσ. Τήνου
24	Τ	Χριστίνης μεγαλ., Ἀθηναγόρου μάρτ., Θεοφίλου Ζακυνθίου
25	Π	☿ † Κοίμησις ἀγ. ᾿Αννης, Ὀλυμπιάδος διακόνου, Εὐπραξίας
26	Π	† Παρασκευῆς ὁσίουμ., Ἑρμολάου ἱερομ., Ὠραιοζήλης
27	Σ	† Παντελεήμονος μεγαλομάρτ., Νικοδήμου, Ἀνθούσης ὁμολ.
28	Κ	† ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Παραλύτου). Προχόρου, Νικάνορος ἀπ., Εἰρήνης Χρυσ.
29	Δ	Καλλινίκου, Θεοδότῃς & τέκνων αὐτῆς μ., Ἰωάννου στρατ.
30	Τ	Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ & Ἀνδρονίκου ἐκ τῶν Ὁ'
31	Τ	Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, Εὐδοκίμου δικαίου, Δηموκρίτου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27- ιγ' 8	Ματθ. ι' 1,5-8	Άγ. Αναργύρων
7	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Ματθ. στ' 22-33	β' Γ'
11	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 36-50	Άγ. Εύφημίας
14	Τίτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	γ' Δ'
20	Ίακ. ε' 10-20	Λουκ. δ' 22-30	Προφήτου Ἡλίου
21	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28-θ' 1	δ' Ε'
25	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Κοιμ. Άγ. Ἀννης
26	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Άγ. Παρασκευῆς
27	Β' Τιμ. β' 1-10	Λουκ. κα' 12-19	Άγ. Παντελεήμονος
28	Ρωμ. ιβ' 6-14	Ματθ. θ' 1-8	πλ. α' ΣΤ'

Ἑορτάζοντες Ἱεροί Ναοί

- 1/7** Ἱ.Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων Δράμας, Φωτολίβους.
- 7/7** Ἱ.Ν. Ἀγίας Κυριακῆς Δοξάτου-Χωριστῆς.
- 12/7** Ἱ.Ν. Ὁσίου Παΐσιου Χωριστῆς.
- 19/7** Ἱ.Ν. Ἀγίας Μακρίνας Κυργίων.
- 20/7** Ἱ.Ν. Προφήτου Ἡλίου Δράμας, Βώλακος, Μικροκάμπου, Πηγῶν, Προσοτσάνης, Σκαλωτῆς, Τεμένους, Φωτολίβους.
- 26/7** Ἱερὸς Μητροπολιτικὸς Ναός, Ἱ.Ν. Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς Ἅγιον Ἀθανάσιον, Νικοτσάρα, Ἀγίαν Παρασκευήν.
- 27/7** Ἱ.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος Δράμας, Ἀρκαδικοῦ, Καλλιφύτου, Μαυρολεύκης, Τερψιθέας, Στέρνας, Πολυσύκου, Ἄνω Κεφαλαρίου.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2019

1	Π	☿	† Πρόοδος Τ. Σταυρουῦ , 7 Μακ., Σολομονῆς, Ἐλεαζάρου (ἀρχή νηστείας)
2	Π		Ἀνακ. λειψ. πρωτ. Στεφάνου, Θεοδώρου ἐν Δαρδανελλίοις
3	Σ		Ἰσαακίου, Δαλμάτου, Φαύστου ὁσ., Σαλώμης Μυρ., Θεοδώρας Θεσ.
4	Κ		† Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (2 τυφλῶν) . Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπτά παίδων, Εὐδοκίας
5	Δ		Εὐσιγνίου μ., Νόννης, Εὐγενίου Αἰτωλοῦ, Χρήστου Πρεβέζης
6	Τ		† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
7	Τ	♄	Δομετίου Πέρσου, Νικάνορος Ζάβορδας, Ἀστερίου θαυμ.
8	Π		Αἰμιλιανοῦ Κυζίκου, Μύρωνος Κρήτης, Τριανταφύλλου νεομ.
9	Π		Ματθία ἀποστόλου, τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ 10 μαρτύρων
10	Σ		Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου, Ξύστου ἐπισκ. Ρώμης, Ἱππολύτου
11	Κ		† Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Χορτασμός 5.000) . Εὐπλου, Νήφωνος Κων/λεως
12	Δ		Φωτίου, Ἀνικήτου μ., Παμφίλου, Κάστορος, Παλάμωτος
13	Τ		Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Εὐδοκίας καὶ Εἰρήνης βασιλίσσης
14	Τ		Μιχαίου προφ., Μαρκέλλου ἱερομ., Συμεὼν νεομάρτ. Τραπεζοῦντος
15	Π	☿	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Π		Ἀγ. Μανδηλίου, Διομήδους, Τιμοθέου Εὐρίπου, Γερασίμου Κεφ.
17	Σ		Μύρωνος, Παύλου, Ἰουλιανῆς μαρτύρων
18	Κ		† Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ἐπί κυμ.) . Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος & Ἑρμοῦ μ.
19	Δ		Ἀνδρέου στρατ. καὶ 2593 μ., Εὐτυχιανοῦ μάρτ.
20	Τ		Σαμουήλ πρ., Λουκίου βουλευτοῦ μάρτ., Θεοχάρους νέου
21	Τ		Θαδδαίου ἀποστ., Βάσσης καὶ τῶν 3 τέκνων αὐτῆς
22	Π		Ἀγαθονίκου μάρτ., Ἀριάδνης βασιλ., Ἀνθούσης μάρτ.
23	Π	♄	† Ἀπόδοσις Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου . Εἰρηναίου Λουγδούνου ἱερ.
24	Σ		Εὐτυχούς ἱερομ., Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ, μετὰθ. λειψ. Διονυσίου Αἰγίνης
25	Κ		† Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Σελην. νέου) . Τίτου ἀποστ., Ἰωάννου Καππαδόκη
26	Δ		Ἀδριανοῦ & Ναταλίας μάρτ., Ἰωάσαφ ὁσίου
27	Τ		Φανουρίου μεγαλομ., Ποιμένος ὁσίου, Ἀνθούσης, Ἀκυλίνης
28	Τ		Μωϋσέως Αἰθ., Διομήδους, Λαυρεντίου μάρτ., Ἐζεκίου βασιλέως
29	Π		† Ἀποτομή Τιμίας Κεφ. Προδρόμου (νηστεία) , Ἀρκαδίου, Θεοπίστης
30	Π	☿	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου, Παύλου Πατρ. Κων/λεως, Φαντίνου
31	Σ		Κατάθεσις τιμίας Ζώνης Ὑπεραγίας Θεοτόκου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΗΝΟΝ
4	Ρωμ. ιε' 1-7	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β' Ζ'
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφώσεως
11	Α' Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρύς Η'
15	Φιλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμήσεως Θεοτόκου
18	Α' Κορ. γ' 9-17	Ματθ. ιδ' 22-34	πλ. δ' Θ'
23	Φιλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀποδόσεως Κοιμήσεως
25	Α' Κορ. δ' 9-16	Ματθ. ιζ' 14-23	α' Ι'
29	Πράξ. ιγ' 25-32	Μάρκ. στ' 14-30	Ἀποκεφ. Προδρόμου
31	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Καταθ. Ἀγίας Ζώνης

Ἑορτάζοντες Ἱεροί Ναοί

- 1/8** Ἱ.Ν. Τιμίου Σταυροῦ Μαρμαριᾶς.
- 6/8** Ἱ. Λαυρεντιανή Μονή, Ἱ.Μ. Μεταμορφώσεως Πρασινάδας, Ἱ.Ν. Μεταμορφώσεως Πύργων, Πολυνερίου, Ψηλοκάστρου.
- 15/8** Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης, Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀγορᾶς, Βαθυλάκκου, Καλλικάρπου, Μακρυπλαγίου, Μεσοχωρίου, Περιστεριᾶς, Ὑψηλῆς Ράχης.
- 23/8** Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλοῦ Ἀγροῦ.
- 27/8** Ἱ.Ν. Ἀγ. Φανουρίου Σταυροῦ.
- 29/8** Ἱ.Ν. Τιμίου Προδρόμου Ἀργυρουπόλεως.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

1	K	† ΑΡΧΗΙΝΔΙΚΤΟΥ . Συμεών Στυλ., Ἀμόυν διακ. & 40 μ. ἀσκητριῶν
2	Δ	Μάμαντος μ., Ἰωάννου Νηστευτοῦ, Ἐλεαζάρου
3	T	Ἀνθίμου, Θεοκτίστου, Χαρίτωνος, Πολυδώρου, Φοίβης
4	T	Μωϋσέως προφήτου, Βαβύλα ἱερομ., Ἑρμιόνης μάρτ.
5	Π	Ζαχαρίου προφήτου, πατρός Ἰωάννου Προδρόμου, Αὐδαίου μ.
6	Π	ᾠδ. Ἀνάμν. τοῦ ἐν Χώναις θαύματος ἀρχαγγ. Μιχαήλ, Καλοδότῃς μ.
7	Σ	Σώζοντος μ., Κασσιανῆς ὕμν., Εὐψυχίου μ., Ὀνησιφόρου ἀπ.
8	K	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ . Γενέθλιον Ὑπ. Θεοτόκου, Χρυσοστόμου Σμύρνης
9	Δ	Ἰωακείμ καὶ Ἄννης Θεοπατόρων, Πατέρων Γ' Οἴκ. Συνόδου
10	T	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας, Πουλχερίας Βασιλίσσης
11	T	Θεοδώρας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Εὐφροσύνου μάγ., Εὐανθίας μάρτ.
12	Π	Αὐτονόμου, Κουρνούτου ἐπ. Ἰκονίου, Θεοδώρου ἐπ. Ἀλεξανδρείας
13	Π	Κορνηλίου ἐκατ., Ἀριστείδου μ., Ἱεροθέου ὁσ. ἐκ Καλαμάτας
14	Σ	† ΥΨΩΣΙΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ (νηστεία) , Πλακίλλης βασιλίσσης
15	K	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ . Νικήτα μεγ., Φιλοθέου, Συμεών Θεσ/νίκης
16	Δ	† Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος , Μελιτινῆς μάρτυρος
17	T	† Σοφίας, Πίστews, Ἐλπίδος, Ἀγάπης μ. , Ἀγαθοκλείας, Θεοδότῃς μ.
18	T	Εὐμενίου ἐπισκ. Γορτύνης, Ἀριάδνης μάρτ., Κάστορος μ.
19	Π	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μαρτύρων
20	Π	† Εὐσταθίου μεγαλ., Ἰωάννου Ξένου & Ἰλαρίωνος ὁσιομ. Κρητ.
21	Σ	Ἰωνᾶ προφήτου, Κοδράτου ἀποστ. ἐπισκόπου Ἀθηνῶν
22	K	† Α' ΛΟΥΚΑ (θαυμ. ἀλ.) . Φωκᾶ ἐπ. Σινώπης, Φωκᾶ κηπ., Μαρτίνου μ.
23	Δ	† Σύλληψις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου , Ξανθίπης & Πολυξένης
24	T	Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, Θέκλης ἰσαπ., Σιλουανοῦ Ἀθωνίτου
25	T	Εὐφροσύνης ὁσ., Παφνουτίου ὁσιομ. πατρός αὐτῆς καὶ 546 μαρτ.
26	Π	† Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Θεολόγου
27	Π	Καλλιστράτου μ., Ἀριστάρχου ἀπ., Ἀκυλίνης νεομ. Ζαγκλιβερινῆς
28	Σ	† Βαρούχ προφήτου , Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ, Αὐξεντίου Κύπρου
29	K	† Β' ΛΟΥΚΑ (Χρυσ. καν.) . Κυριακοῦ ἀναχ., Πετρωνίας μ., Μαλαχίου
30	Δ	Γρηγορίου ἱερομ. ἐπισκ. Ἀρμενίας τοῦ φωτιστοῦ, Ριψιμίας, Γαϊανῆς

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Τιμ. β' 1-7	Λουκ. δ' 16-22	β' ΙΑ'
8	Γαλ. στ' 11-18	Ίωάν. γ' 13-17	γ' Α'
14	Α' Κορ. α' 18-24	Ίωάν. ιθ' 6-11, 13-20, 25-28, 30-35	Υψώσ. Τιμ. Σταυροῦ
15	Γαλ. β' 16-20	Μάρκ. η' 34-θ' 1	δ' Β'
22	Β' Κορ. α' 21-24, β' 1-4	Λουκ. ε' 1-11	πλ. α' Γ'
23	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. α' 5-25	Συλλήψεως Προδρόμου
26	Α' Ίω. δ' 12-19	Ίωάν. ιθ' 25-27, κα' 24-25	Μετ. Εύαγγ. Ίωάννου
29	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. στ' 31-36	πλ. β' Δ'

Εορτάζοντες Ίεροί Ναοί

- 8/9** Ίερά Μονή Είκοσιφοινίσσης, Ί.Ν. Γενεθλίου Θεοτόκου Ταξιαρχῶν-Σίψας, Εὐρυπέδου, Κάτω Θόλου.
- 8/9** Ί.Ν. Ἀγίου Χρυσοστόμου Δράμας-Σμύρνης.
- 14/9** Ίερά Μονή Είκοσιφοινίσσης, Ί.Ν. Τιμίου Σταυροῦ Νέας Σεβάστειας, Μαρμαριᾶς.
- 29/9** Ί.Ν. Ἀγίου Νικολάου Δράμας. Πάνδημον Μνημόσυνον διὰ τοὺς ἐν Δράμα σφαγιασθέντας ὑπὸ τῶν Βουλγάρων (1941).

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019

1	T	Παναγίας Γοργοεπηκόου, Ἀνανίου ἀπ., Ρωμανοῦ Μελ., Ἰωάν. Κουκουζέλους
2	T	Κυπριανοῦ, Ἰουστίνης, Θεοφίλου ὁμολογ., Θεοδώρου Γαβρᾶ
3	Π	† Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Δαμάριδος, Ρουστικοῦ & Ἐλευθερίου
4	Π	Ἱεροθέου Ἀθηνῶν, Δομνίνης μάρτ., Αὐδάκτου, Καλλισθένης
5	Σ	Ⲕ Χαριτίνης, Εὐδοκίμου & Μαμέλχθης, Μεθοδίας τῆς ἐν Κιμῳλῳ
6	K	† Γ' ΛΟΥΚΑ (Ναῖν). Θωμᾶ ἀποστ., Ἐρωτήδης μ., Μακαρίου νεομ.
7	Δ	Σεργίου & Βάκχου μεγαλ., Πολυχρονίου ἱερομ., Ἰουλιανοῦ
8	T	Πελαγίας ὁσ., Πελαγίας παρθενομ., Ταῖσις
9	T	† Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου, Ἀβραάμ & Λῳτ, Ἀνδρονίκου, Ἀθανασίας
10	Π	Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας μάρτ., Θεοφίλου ὁσίου
11	Π	Φιλίππου διακ., Θεοφάνους Γραπτοῦ, Ζηναΐδος & Φιλονίλλης
12	Σ	Πρόβου, Τaráχου & Ἀνδρονίκου μ., Συμεὼν Νέου Θεολόγου
13	K	Ⲕ † Δ' ΛΟΥΚΑ (Σπορέως). ΠΑΤΕΡΩΝ Ζ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ. Χρυσῆς νεομ.
14	Δ	Γερβασίου, Ναζαρίου, Κοσμᾶ Μελωδοῦ, Παρασκ. Ἐπιβατηνῆς
15	T	Λουκιανοῦ ἱερομ., Σαβίνου ὁσ., Βάρσου ὁμολογ., Εὐθυμίου νέου
16	T	Λογγίνου ἐκατοντάρχου, Λεοντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων
17	Π	᾽Ωσῆ πρ., Ἀνδρέου ἐν Κρίσει, Κοσμᾶ & Δαμιανοῦ ἀν. ἐξ Ἀραβίας
18	Π	† Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ, Μαρίνου μάρτ. τοῦ Γέροντος
19	Σ	Ἰωήλ προφ., Οὐάρου μάρτ., Κλεοπάτρας ὁσ., Λεοντίου, Ἰωάννου
20	K	† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ (Γαδάρ.). Ἀρτεμίου, Γερασίου Κεφ., Ματρώνης Χιοπ.
21	Δ	Ⲕ Ἰλαρίωνος ὁσ., Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ, Θεοδότης, Σωκράτους
22	T	Ἀβερκίου ἐπ. Ἱεραπόλεως, τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων, Ἡρακλείου
23	T	† Ἰακώβου Ἀδελφοθέου, Ἰγνατίου Κων/πόλεως, Νικηφόρου ὁσ.
24	Π	Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτυρος, Ἀκακίου
25	Π	Μαρκιανοῦ & Μαρτυρίου νοτ., Ταβιθᾶ ἐλεήμονος, Χρυσάφου μ.
26	Σ	† Δημητρίου Μυροβλύτου, Ἰωάσαφ νέου ὁσίου.
27	K	† Ζ' ΛΟΥΚΑ (Ἰαλείου). Νέστορος, Πρόκλης συζ. Πιλάτου, Λούπου
28	Δ	Ⲕ † ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ (Ἐθνική ἐορτή). Τερεντίου, Εὐνίκης μάρτ.
29	T	Ἀναστασίας Ρωμαίας, Ἀβραμίου καὶ Μαρίας ὁσ.
30	T	Κλεόπα & Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστ., Ζηνοβίου & Ζηνοβίας μάρτ.
31	Π	Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀριστοβούλου, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ ἐκ τῶν 70

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΘΙΟΝ
6	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 11-16	βαρύς Ε'
13	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	πλ. δ' ΣΤ'
18	Κολ. δ' 5-11, 14-18	Λουκ. ι' 16-21	Εὐαγγελ. Λουκᾶ
20	Β' Κορ. θ' 6-11	Λουκ. η' 27-39	α' Ζ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἀγίου Δημητρίου
27	Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9	Λουκ. η' 41-56	β' Η'
28	Ἐβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀγίας Σκέπης

Ἑορτάζοντες Ἱεροὶ Ναοί

- 1/10** Ἱ.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος Δράμας. Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γοργοῦπηκούου.
- 26/10** Ἱ.Ν. Ἀγίου Δημητρίου Μυλοποτάμου, Νεροφράκτου, Λιβαδεροῦ, Πτελέας, Κυργίων, Περιβλέπτου, Καπνοφύτου.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019

1	Π	† Κοσμᾶ-Δαμιανοῦ Ἀν., Δαβίδ Μεγ. Κομνηνοῦ, Ἑλένης ἐκ Σινώπης
2	Σ	Ἀκινδύνου, Πηγαίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου, Ἀφθονίου
3	Κ	† Ε΄ ΛΟΥΚΑ (Φτωχοῦ Λαζάρου). Ἀνακ. λειψ. Ἀγ. Γεωργίου μεγαλ.
4	Δ	† Ὁσίου Γεωργίου τοῦ ἐν Δράμα, Ἰωάννου Βατάτζη, Ἰωαννικίου
5	Τ	Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης, Ἑρμᾶ καί Λίνου ἀπ. ἐκ τῶν Ὁ
6	Τ	Παύλου πατρ. Κων/λεως ὁμ., Λουκᾶ, Νικάνδρου μ., Πορφυρίου μ.
7	Π	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 ὁσίων, Λαζάρου τοῦ Γαλιθαίου
8	Π	† Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καί Γαβριήλ, Εὐφροσύνης
9	Σ	† Νεκταρίου Αἰγίνης, Ὀνησιφόρου, Θεοκτίστης Λέσβου, Συμεών
10	Κ	† Η΄ ΛΟΥΚΑ (Καλοῦ Σαμαρ.). Ὀλυμπᾶ, Ὁρέστου, Ἀρσενίου Καππαδ.
11	Δ	† Μηνᾶ μεγ., Βίκτωρος, Βικεντίου, Θεοδώρου Στουδίτου
12	Τ	† Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Μαρτίνου, Νεΐλου Μυροβλήτου
13	Τ	† Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἀνθοῦσης μητρός αὐτοῦ, Δαμασκηνοῦ ν.
14	Π	† Φιλίππου ἀποστ., Γρηγορίου Παλαμᾶ, Κωνσταντίνου Ὑδραίου
15	Π	Γουρία, Σαμωνᾶ, Ἀβιβου, Ἐλπίδιου, Μαρκέλλου (ἀρχή νηστείας)
16	Σ	† Ματθαίου Ἀπ. & Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγένειας μ., Φιλουμένου ν.
17	Κ	† Θ΄ ΛΟΥΚΑ (Ἄφρονος πλουσίου). Γρηγορίου Νεοκ., Γενναδίου Κων.
18	Δ	Πλάτωνος μεγ., Ρωμανοῦ μ., Ζακχαίου διακ., Ἀναστασίου νεομ.
19	Τ	† Ἀβδίου πρ., Βαρλαάμ, Ἡλιοδώρου, Θαλλελαίου, Εὐφημίας μ.
20	Τ	Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου Κων/λεως, Ἀνατολίου μάρτ.
21	Π	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Π	† Γερμανοῦ κτήτορος Εἰκοσιφοινίσσης, Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀπ.
23	Σ	† Διονυσίου Α΄ Πατρ. Κων/λεως, Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Γρηγορίου Ἀκραγ.
24	Κ	† ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ (Πλουσ. Νεανίσκου). Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου Ἀλεξανδρ.
25	Δ	† Αἰκατερίνης μεγαλομ. καί 300 μαρτ., Μερκουρίου μεγαλομ.
26	Τ	† Στυλιανοῦ Παφλαγόνης, Ἀλυπίου ὁσ., Νίκωνος Μετανοεῖτε
27	Τ	Ἰακώβου μεγαλομ. Πέρσου, Ναθαναὴλ ὁσίου, Πινουφρίου
28	Π	Στεφάνου ὁμ., Εἰρηνάρχου μ., 15 μαρτ. Τιβεριουπόλεως
29	Π	Παραμόνου & 370 μαρτ., Διονυσίου ἐπ. Κορίνθου, Φαίδρου μάρτ.
30	Σ	† Ἀνδρέου ἀποστ. τοῦ Πρωτοκλήτου, Φρουμεντίου Αἰθ., Ἀλεξάνδρου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΝΙΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8	Ματθ. ι' 1, 5-8	Άγ. Αναργύρων
3	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. ιστ' 19-31	γ' θ'
8	Έβρ. β' 2-10	Λουκ. ι' 16-21	Παμ/στων Ταξιαρχών
9	Έφεσ. ε' 8-19	Ίωάν. ι' 9-16	Άγιου Νεκταρίου
10	Γαλ. β' 16-20	Λουκ. ι' 25-37	δ' ι'
13	Έβρ. ζ' 26-η' 2	Ίωάν. ι' 9-16	Ίωάν. Χρυσοστόμου
14	Α' Κορ. δ' 9-16	Ίωάν. α' 44-52	Άποστ. Φιλίππου
16	Ρωμ. ι' 11-ια' 2	Ματθ. θ' 9-13	Εύαγγ. Ματθαίου
17	Γαλ. στ' 11-18	Λουκ. ιβ' 16-21	πλ. α' ΙΑ'
21	Έβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Εισοδίων Θεοτόκου
24	Έφεσ. β' 4-10	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. β' Α'
25	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Άγίας Αικατερίνης
30	Α' Κορ. δ' 9-16	Ίωάν. α' 35-52	Άποστ. Ανδρέου

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

- 1/11** Ί. Μητροπ. Ναός. Άγιου Δαβίδ Μεγάλου Κορνηνοῦ.
Ί.Ν. Άγιων Αναργύρων Δράμας, Φωτολίβους,
Ί.Ν. Άγίας Έλένης τῆς ἐκ Σινώπης Μικροκάμπου.
- 3/11** Ί.Ν. Άγιου Γεωργίου Πλατανοβρύσεως.
- 4/11** Ί.Μονή Άναλήψεως Ταξιαρχών-Σίφας. Όσίου Γεωργίου τοῦ ὁμολογητοῦ.
- 8/11** Ί.Ν. Ταξιαρχῶν Γρανίτου, Προσοτσάνης, Φτελιᾶς.
- 9/11** Ί. Μητροπολιτικός Ναός Δράμας, Ί.Ν. Ψηλοκάστρου.
- 10/11** Ί.Ν. Όσίου Άρσενίου Χωριστῆς.
- 11/11** Ί.Ν. Άγιου Μηνᾶ Καρποφόρου.
- 13/11** Ί.Ν. Άγιου Χρυσοστόμου Δράμας.
- 21/11** Ί. Μητροπολ. Ναός Δράμας, Πετρούσης, Προσοτσάνης, Χωριστῆς.
- 22-23/11** Ί. Μονή Εἰκοσιφοινίσσης. Όσίων Κτητόρων Γερμανοῦ & Διονυσίου.
- 25/11** Ί.Ν. Άγίας Αἰκατερίνης Δοξαίου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

1	K	† ΙΔ' ΛΟΥΚΑ (Τυφλοῦ) . Ναούμ προφ., Φιλαρέτου Ἐλεήμονος
2	Δ	Ἀββακούμ πρ., Μυρόπης, Πορφυρίου Κausοκαλυβίτου
3	Τ	Σοφονίου πρ., Ἀγαπίου μάρτυρος, Ἀγγελῆ νεομάρτ. ἐν Χίω
4	Τ	† Βαρβάρας μεγαλ. , Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Σεραφεῖμ Φαναρίου
5	Π	† Σάββα ἡγιασμένου , Διογένους μάρτ., Νεκταρίου & Φιλοθέου ὁσ.
6	Π	† Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων Λυκίας , Νικολάου νεομ. Καραμάνου
7	Σ	Ἀμβροσίου ἐπ. Μεδιολάνων, Ἀθηνοδώρου μ., Γερασίμου Εὐβοίας
8	K	† Ι' ΛΟΥΚΑ (Συγκυπτ.) . Σωσθένους, Ἀπολλῶ, Τυχηκοῦ, Παταπίου
9	Δ	† Σύλληψις Θεοτόκου ὑπὸ ἁγίας Ἀννης , Ἀννης προφ., Στεφάνου
10	Τ	Μηνᾶ καλλικελάδου, Ἑρμογένους, Εὐγράφου μ.
11	Τ	Δανιὴλ καὶ Λουκᾶ στυλιτῶν, Λεοντίου ὁσίου
12	Π	† Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος , Ἰωάννου Ζιχνῶν, Ἀλεξάνδρου ἱερ.
13	Π	Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Ὁρέστου, Εὐγενίου, Μαρδάρου μαρτ.
14	Σ	Θύρσου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Λευκίου, Ἀρριανοῦ
15	K	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (Προπατόρων) . Ἐλευθερίου ἱερομάρτ., Ἀνθίας
16	Δ	Ἀγγαίου πρ., Θεοφανοῦς βασ., Μοδέστου ἱεροσολ.
17	Τ	Διονυσίου Αἰγίνης θαυματουργοῦ, Δανιὴλ προφ. καὶ 3 Παίδων
18	Τ	Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων
19	Π	Βονιφατίου, Ἀρεως, Εὐτυχίου & Θεσσαλονίκης μ., Ἀγλαίας Ρωμ.
20	Π	† Ἰγνατίου Θεοφόρου, Φιλογονίου Ἀντ., Ἰωάννου Κροστάνδης
21	Σ	Ἰουλιανῆς & τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτ., Θεμιστοκλέους μ.
22	K	† ΠΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ . Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας
23	Δ	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων, Ναοῦμ ἱεραπ., Νήφωνος
24	Τ	Εὐγενίας ὁσίας καὶ Φιλίππου πατρός αὐτῆς
25	Τ	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Π	† Σύναξις τῆς Θεοτόκου , Εὐθυμίου Σάρδεων ὁμολογητοῦ
27	Π	† Στεφάνου πρωτομ. , Φωτεινοῦ, Μαυρικίου, Θεοδώρου Γραπτοῦ
28	Σ	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα 20.000 μαρτ. καέντων, Δόμνας, Σίμωνος Μυρ.
29	K	† ΜΕΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ . Τῶν ὑπὸ Ἡρώδου 14 χιλ. ἀγ. νηπίων
30	Δ	Ἀνυσίας ὁσιομ., Γεδεῶν ἐν Τυρνάβῳ, Φιλεταίου
31	Τ	Μελάνης Ρωμαίας, Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΩΝ & ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Έφεσ. β' 14-22	Λουκ. ιη' 35-43	βαρύς Β'
4	Γαλ. γ' 23- δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Άγίας Βαρβάρας
5	Γαλ. ε' 22- στ' 2	Ματθ. ια' 27-30	Άγιου Σάββα
6	Έβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Άγιου Νικολάου
8	Έφεσ. δ' 1-7	Λουκ. ιγ' 10-17	πλ. δ' Γ'
12	Έφεσ. ε' 8-19	Ίωάν. ι' 9-16	Άγιου Σπυρίδωνος
15	Β' Τιμ. α' 8-18	Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14	α' Δ'
22	Έβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	β' Ε'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων
26	Γαλ. β' 11-18	Ματθ. β' 13-23	Συνάξεως Θεοτόκου
27	Πράξ. στ' 8-ζ' 5, 47-60	Ματθ. κα' 33-42	Πρωτομ. Στεφάνου
29	Γαλ. α' 11-19	Ματθ. β' 13-23	γ' ΣΤ'

Έορτάζοντες Ίεροί Ναοί

- 4/12** Ί. Μητροπολιτικός Ναός. Έορτή τής Πολιούχου Άγίας Βαρβάρας.
- 5/12** Ί.Ν. Άγιου Σάββα έργατικῶν κατοικιῶν Προαστίου Δράμας.
- 6/12** Ί.Ν. Άγιου Νικολάου Δράμας, Άδριανῆς, Μαυροβάτου, Βαθυχωρίου, Δενδρακίων.
- 12/12** Ί.Ν. Αγ. Δώδεκα Άποστόλων Δράμας
- 15/12** Ί.Ν. Άγιου Νικολάου Δράμας.

Ἑθνομάρτυρες Κληρικοί

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας

Πρῶτες πληροφορίες γιά μάρτυρες κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας ἀντλοῦμε ἀπό τήν ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης στίς ἀρχές τοῦ 16ου αἰώνα, στά χρόνια τῆς τουρκοκρατίας.

Στά τέλη τοῦ 19ου αἰώνα καί στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ, κατά τή διάρκεια τοῦ **Μακεδονικοῦ Ἀγώνα** καί τῶν τριῶν Βουλγαρικῶν κατοχῶν στήν Ἀνατολική Μακεδονία τό μαρτυρολόγιο τῆς Ἐκκλησίας διογκώνεται καί ἐμπλουτίζεται μέ ἥρωικές μορφές τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδας. Κατά τίς περιόδους αὐτές ὁ ἐλληνικός πληθυσμός ὑφίσταται διώξεις, λιμοκτονία, συλλήψεις, βασανισμούς καί ὀμηρίες ἀπό τοὺς κομιτατζήδες, τή βουλγαρική ἀστυνομία καί τόν κατοχικό βουλγαρικό στρατό.

Ἀνάμεσα στά θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας περιλαμβάνεται πλῆθος κληρικῶν οἱ ὅποιοι ἔχοντας βαθειά συναίσθηση τοῦ καθήκοντός τους δέν ἐγκαταλείπουν τό ποίμνιό τους, γιά νά σωθοῦν οἱ ἴδιοι, δέν προδίδουν τή χριστιανική καί ἐθνική τους συνείδηση, ἀλλά μένουν «πιστοί ἄχρι θανάτου» στό Χριστό καί στήν Ἑλλάδα. Πολλοί ἀπό αὐτούς κατακρεουργοῦνται, διαμελίζονται, σφαγιάζονται, βασανίζονται βάρβαρα, μένουν γιά μέρες ἄταφοι ἢ ρίχνονται μέσα σέ πηγάδια.

Ἀφετηρία τῶν βουλγαρικῶν βιαιοπραγιῶν εἰς βάρος τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας ἀποτελεῖ ἡ ἱδρυση τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας τό 1870, ὅποτε ἀρχίζουν οἱ Βούλγαροι νά ἐκδηλώνουν τά ἐπεκτατικά σχέδιά τους ἀπέναντι στήν τουρκοκρατούμενη Μακεδονία. Στόχος τους εἶναι ἡ προσάρτηση τῆς Μακεδονίας στό κράτος τους καί ἡ δημιουργία τῆς μεγάλης Βουλγαρίας. Τό σύνθημα μέ τό ὅποιο προπαγανδίζουν τά σχέδιά τους εἶναι «Ἡ Μακεδονία στούς Μακεδόνες».

Ἐπειδή γνωρίζουν ὅτι τά κατακτητικά τους σχέδια δέν εἶναι δυνατόν νά ἐπιτευχθοῦν μέ ἀπευθείας πολεμική σύγκρουση μέ τήν ὀθωμανική αὐτοκρατορία, ἐπινοοῦν φρικτές καί ἀπάνθρωπες μεθόδους ἀφελλениσμοῦ τῆς Μακεδονίας.

Ἐκμεταλλεζόμενοι τήν ἀποσύνθεση τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καί τήν ἄθλια οἰκονομική κατάσταση

πολλῶν Ἑλλήνων, ἐξαιτίας τῆς βαριᾶς φορολογίας καί καταπίεσης ἀπὸ τοὺς Τούρκους, προσπαθοῦν νὰ τοὺς ἀποσπάσουν ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καί νὰ τοὺς ἐντάξουν στὴ Βουλγαρική Ἐξαρχία.

Γιὰ νὰ τὸ πετύχουν αὐτὸ οἱ Βούλγαροι, δωροδοκοῦν καί στηρίζουν οἰκονομικά φτωχοὺς καί ἐξαθλιωμένους Ἕλληνες πού ζοῦν σέ ἀγροτικές περιοχές. Παράλληλα ἐπιδίδονται μέ τὰ σώματα τῶν κομιτατζήδων σέ τρομοκρατικές ἐνέργειες ἐναντίον τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, σέ δολοφονίες, ἀνηλεεῖς ξυλοδαρμούς, βίαιες καταλήψεις ἐκκλησιῶν, λεηλασίες καί ληστεῖες μοναστηριῶν, πλούσιων οἰκιῶν, καταστροφές βιβλιοθηκῶν. Ἀπαγορεύουν τὴ χρῆση τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας, κλείνουν σχολεῖα καί ἀντικαθιστοῦν τὰ ὀνόματα τῶν ἑλληνικῶν ὁδῶν καί τίς ἐπιγραφές μέ βουλγαρικές. Ὁδηγοῦν πλῆθος Ἑλλήνων, δασκάλων, δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀνθρώπων μορφωμένων καί μὴ σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως στὴ Βουλγαρία, γιὰ νὰ τοὺς ἐξοντώσουν στὴ συνέχεια σέ καταναγκαστικά ἔργα, κάτω ἀπὸ συνθῆκες ἀπάνθρωπες καί ἐγκληματικές.

Στὰ ἐγκληματικά σχέδιά τους περιλαμβάνονται καί οἱ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι παραμένοντας πιστοὶ στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο - ἐκτὸς λίγων ἐξαιρέσεων - δέν ἐνδίδουν στὴν ἀπαίτηση τῶν ἐξαρχικῶν νὰ προσχωρήσουν στὴ σχισματικὴ ἐκκλησία τους, καί

ἀψηφοῦν τίς ἀπειλές τους, προκειμένου νά ἐμψυχώσουν καί νά στηρίξουν τό ποίμνιό τους. Ἐξαιτίας αὐτοῦ ὁδηγοῦνται σέ φρικιαστικά μαρτύρια καί στό θάνατο.

Τό μαρτυρολόγιο τῆς Ἐκκλησίας ἀριθμεῖ πλῆθος κληρικῶν ἀπό τήν ἱερά Μητρόπολη Δράμας πού ἔπασαν θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας πρὶν καί κατά τή διάρκεια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα (1904-1908) καί τῶν τριῶν βουλγαρικῶν κατοχῶν πού ἀκολούθησαν στήν Ἀνατολική Μακεδονία: Α΄. Ὀκτώβριος 1912-Ἰούνιος 1913, Β΄. 1916-1918 καί Γ΄. 1941-1944.

Τουρκοκρατία

16ος αἰώνας

Προπύργιο τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἀνατολική Μακεδονία καί Θράκη στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἀποτελοῦσε ἡ ἱερά Μονή Εἰκοσιφοίνισσης. Ἡ πνευματική ἀκτινοβολία της μέσα στή λαίλαπα τοῦ μουσουλμανισμοῦ καί τῆς ἀπανθρωπιᾶς προκάλεσε τήν ὀργή ἀρχικά τῶν Τούρκων καί κατόπιν

τῶν Βουλγάρων. Ἀντιμετώπισε ἐπανειλημμένα τίς καταστροφικές ἐπιδρομές τους καί ἀνέδειξε πλῆθος μαρτύρων.

Σύμφωνα μέ πληροφορία ἐνός κατάστιχου τοῦ 16ου αἰῶνα, τό ἔτος 1507 ζοῦσαν στήν ἱερά Μονή 24 ἱερομόναχοι, 3 ἱεροδιάκονοι καί 145 μοναχοί, συνολικά 172 μοναχοί. Ὅλοι αὐτοί διέτρεχαν τήν Ἀνατολική Μακεδονία καί Θράκη, ἐνίσχυαν τούς χριστιανούς στήν πίστη καί ἀπέτρεπαν τούς ἐξιλαμισμούς. Ἡ δράση τους προκάλεσε τήν ὀργή τοῦ τούρκου τοπάρχη, ὁ ὁποῖος στίς 24 Ἀπριλίου τοῦ 1507 -κατ' ἄλλους 25 Αὐγούστου- ἀνέβηκε στήν Εἰκοσιφοίνισσα μέ πολλούς στρατιῶτες καί κατέσφαξε ὅλους τούς μοναχοῦς της.

Ἡ σφαγή τῶν 172 ὁσιομαρτύρων τῆς Εἰκοσιφοίνισσας ἀποτελεῖ μιά τραγική καί ταυτόχρονα ἔνδοξη σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς Μονῆς. Ἐσφάγησαν, γιατί ἀγωνίζονταν νά διατηρήσουν στούς γύρω πληθυσμούς ἀκμαῖο τό ἑλληνικό καί τό ὀρθόδοξο φρόνημα. Ἡ θυσία τους εἶναι μιά προσφορά αἵματος στό γένος μας. Ἡ μνήμη τους τιμᾶται κάθε χρόνο τήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ.

Μακεδονικός Αγώνας

(1904-1908)

Πληροφορίες σχετικά μέ τόν μαρτυρικό βίο τοῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας κατά τήν περίοδο τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα, κατά τήν ὁποία φέρει τόν τίτλο «Ι. Μητρόπολις Φιλίππων, Δράμας καί Ζικινῶν», ἀντλοῦμε κυρίως ἀπό τό Ἀρχεῖο τοῦ μαρτυρικοῦ ἱεράρχη της, τοῦ Μητροπολίτου Χρυσοστόμου Καλαφάτη, τοῦ μετέπειτα ἐθνοῖερομάρτυρος Σμύρνης.

Ὁ ἡρωικότατος αὐτός ἱεράρχης, ὁ ἀφανής ἀρχηγός τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα στήν περιοχή τῆς Δράμας, ὁ ἐμψυχωτής τοῦ κατατρημένου ἀπό τίς βουλγαρικές θηριωδίες ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ της, σέ ἀναφορές του πρὸς τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη καί πρὸς ὅποια ἄλλη ἀρχή θά μπορούσε νά συμπαρασταθεῖ στόν τιτάνιο ἀγώνα του γιά τή διάσωση τῆς Μακεδονίας ἀπό τήν ἀρπακτική δράση τῶν Βουλγάρων, διεκτραγωδεῖ τίς ὀδύνες, τά βάσανα καί τά φρικτά μαρτύρια πού ὑφίσταται τό ποίμνιό του ἀπό τούς κατ' ὄνομα μόνον ὀρθοδόξους Βουλγάρους.

Σέ ἐπιστολή του, πού φέρει ἡμερομηνία 10 Αὐγούστου 1906, ὁ Χρυσόστομος θρηνεῖ γιά τήν ἀπώλεια «τοῦ λογιωτάτου, νοημονεστάτου καί ἀγιωτάτου» Οἰκονόμου καί Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου του **π. Ἰωάννη Ἑμμανουήλ**, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε στενός συνεργάτης του καί

δολοφονήθηκε από τούς κομιτατζήδες στη Γόρνιτσα (σημ. Καλή Βρύση). Νά πῶς περιγράφει τό θάνατό του:

«...Εἰσελθόντες οἱ μαιοφόνοι δυναμιτισταί περί τάς ἀρχάς τῆς 7ης Ἰουλίου εἰς τό χωρίον, ἀριθμοῦν 140 οἰκογενείας, ἔθηκαν βόμβας εἰς τρεῖς οἰκίας, προφανῶς ὅπως πυρπολήσωσι τό χωρίον· αἱ τρεῖς οἰκίαι ἀνεντάχθησαν εἰς τόν ἀέρα καί ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός· τό λοιπόν χωρίον ἐσώθη· ἀλλά φεῦ: συλλαβόντες τόν ἀκλόνητον στύλον τῆς Ὁρθοδοξίας καί Ἀρχιερατικόν μου Ἐπίτροπον ἐν Ζίχνῃ, λογιώτατον, νοημονέστατον καί ἀγιώτατον ἄνδρα Οἰκονόμον Παπα-Ἰωάννην Ἐμμανουήλ κατεκρεοῦργησαν κυριολεκτικῶς αὐτόν· τό μόνον του ἔγκλημα ἦτο ὅτι πιστός εἰς τά πάτρια, ἐκ παίδων δεδιδασμένος τά ἱερά γράμματα, καί μεγίστου ἀπολαύων σεβασμοῦ καθ' ὅλην ἐκείνην τήν περιφέρειαν, ἡρνήθη ἐπιμόνως νά προσχωρήσει εἰς τό ἐπάρατον σχίσμα καί νά τεθῇ εἰς τήν διάθεσιν τῶν προπαγανδιστῶν Βουλγάρων...».

Σέ ἄλλη ἐπιστολή μέ ἡμερομηνία 7 Αὐγούστου 1906 ὁ Χρυσόστομος θρηνεῖ τό θάνατο καί ἄλλου «εὐλαβοῦς τοῦ Ὑψίστου λειτουργοῦ καί στύλου τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Γρατσάνῃ [σημερινό Ἅγιοχώρι Σερρῶν πού ἐκκλησιαστικά ἀνῆκε τότε στή Μητροπολιτική περιφέρεια τοῦ Χρυσοστόμου] τοῦ ἀλήστου μνήμης

ἱερέως Ἰωάννου».

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Μητροπολίτου Δράμας Χρυσοστόμου
πρός τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη
Ίωακείμ Γ΄

Ἀριθμ. Πρωτ. 2033

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Δέν συνεπληρώθη ἔτι μήν ἀπό τῆς ἀπαισίου ἡμέρας τῶν τραγικῶν ἐν Δράμα καί Πλέβνη συμβάντων καί ἀπό τῆς ἀγρίας δολοφονίας τοῦ εὐλαβοῦς καί σεβασμίου καί λογιωτάτου ἐν Γκορνίτση Οἰκονόμου καί Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Ἰωάννου, καί νέαν θρηνοῦμεν καί πάλιν ἀπώλειαν εὐλαβοῦς τοῦ Ὑψίστου λειτουργοῦ καί στύλου τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Γρατσάνη καί ὅλη ἐκείνῃ τῇ περιχώρῳ, τοῦ ἀλήστου μνήμης ἱερέως μας Ἰωάννου! Τήν νύκτα τῆς Παρασκευῆς 4ης πρὸς 5ην Αὐγούστου ἐ.ἔ σῶμα Βουλγάρων κομιτατζήδων εἰσελάσαν εἰς τό ἐν λόγῳ χωρίον ἐπὶ σειράν ἐτῶν βαρύν καί ἀπεγνωσμένον ἀγωνιζόμενον ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπαράτων τούτων ὑπὸ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ὀπλιζομένων καί ἀπολυομένων, ἀνθρωπομόρφων τεράτων, εἰσῆλθε βίᾳ εἰς τήν οἰκίαν τοῦ ἀτυχοῦς ἱερέως Ἰωάννου καί ἀποσπάσαντες αὐτόν

ἀπό τῶν ἀγκαλῶν τῆς συζύγου καί τῶν ἀνηλίκων τέκνων του οἰκτρῶς καί ἀνηλεῶς ἐδολοφόνησαν διά τό ἀσυγχώρητον ἔγκλημα ὅτι γεννηθεῖς ὀρθόδοξος, ἀνατραφεῖς ὀρθοδόξως, ἀξιωθεῖς τῆς ὀρθοδόξου ἱερωσύνης δέν ὑπήκουσεν εἰς τάς προτάσεις τοῦ κομιτάτου τῆς ἐξαρχίας, ἵνα προσέλθῃ εἰς τό σχίσμα! ...

Συντελέσαντες τό στυγερόν τοῦτο, ἀλλά θεάρεστον βεβαίως διά τόν Ἐξάρχον, ἔγκλημα οἱ εὐλαβεῖς οὗτοι τῶν ἐντολῶν τόν Ἐξάρχου ἐκτελεσταί, καί λέγω τοῦτο, διότι ἀπό μακροῦ ἐξησκεῖτο πίεσις ἐπὶ τοῦ καλοῦ μας τούτου ἱερέως, ἵνα ἀναγνωρίσῃ μόνον τόν Ἐξάρχον καί θ' ἀπολαύσῃ τῆς ζωῆς τῆς νῦν καί τῆς μελλούσης, ἐστράφησαν πρὸς τόν ἕτερον στύλον τῆς κοινότητος, τόν Τάσον, ὅστις ὁμως διεσώθη ὡς ἐκ θαύματος δραπετεύσας ἐκ τῆς οἰκίας του, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ κακοῦργοι εἰσήρχοντο εἰς αὐτήν!...

Ὡς βλέπει ἡ ὑμετέρα Θειοτάτη Παναγιότης, ὁ ἄγριος καί ἀπεγνωσμένος ἀγὼν, ὃν καί ἐν τῇ θεοσώτῳ μου Ἐπαρχίᾳ διεξάγουσι τὰ ὄργανα τοῦ Ἐξάρχου, ἵνα ποιήσωσιν ἓνα προσήλυτον, πάντα τὰ μέσα θεμιτά καί ἀθέμιτα χρησιμοποιοῦνται, ἐκλέγων τὰ εὐγενέστερα θύματα καί τούς ἰσχυροτέρους στύλους τῆς ἐθνικῆς καί θρησκευτικῆς ἡμῶν κατὰ τὰ μέρη ταῦτα ὑποστάσεως καί τούτους πατάσσει καί ἐπ' αὐτῶν διαπράττονται τὰ ἀνήκουστα! Οἱ κακοῦργοι ἀνενόχλητοι καί ἀτιμώρητοι περιφέρονται ἀνά τὰ ὀρθόδοξα χωρία

καί πάντες οὐδαμόθεν πλέον ἀπεκδεχόμενοι βοήθειαν καί σωτηρίαν, ἀρκούμεθα μόνον διερετώμενοι ποῦ ἄρα γε μέλλει νά καταλήξῃ κατάστασις τοιαύτη καί τίς ἄρα γε τύχη ν' ἀναμένη καί τούς ἐπιζῶντας;!! Καί ταῦτα πάντα λογιζόμενοι καταπίνομεν τά δάκρυα καί τούς ἀνεκκλαλήτους ἀναστεναγμούς μας, ἀρκούμενοι ὅλην μας τήν δραστηριότητα ν' ἀναπτύσσωμεν κατά τῆς κακοπιστίας ἐκείνων παρ' ὧν ἔδει ἀμέριστον καί εἰλικρινῇ νά ἔχωμεν ἐν τοιαύταις πονηραῖς ἡμέραις τήν ὑπεράσπισιν!

Ἐν Δράμα τῇ 7ῇ Αὐγούστου 1906

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός
Ὁ Δράμας Χρυσόστομος

Θῦμα κατατρεγμοῦ τῶν Βουλγάρων ἀλλά καί τῶν Τούρκων ὑπῆρξε καί ὁ ἴδιος ὁ **Μητροπολίτης Δράμας Χρυσόστομος**, ὁ ὁποῖος ἀπομακρύνθηκε δύο φορές ἀπό τό μητροπολιτικό θρόνο τῆς Δράμας καί τόν Αὐγούστο τοῦ 1922 κατέληξε στό ἱερό του μαρτύριο ὡς Μητροπολίτης Σμύρνης.

Ἀλλά καί ὁ στενότερος συνεργάτης του, ὁ **Ἀρχιδιάκονος Θεμιστοκλῆς Χατζησταύρου** (ὁ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος), πού ὀρκιζε καί ἐφοδίαζε μέ ὅπλα τοὺς Μακεδονομάχους, καταδικάστηκε καί αὐτός γιὰ τὴ δράση του σέ τετραετὴ φυλάκιση. Τὴν ἀπέφυγε ὅμως καταφεύγοντας στό ἑλληνικὸ Προξενεῖο τῆς Καβάλας, ἀπὸ ὅπου φυγαδεύτηκε στὴν Κωνσταντινούπολη.

Α΄ Βουλγαρική Κατοχή (1912-1913)

Ἐπὶ τὴ διάρκεια τῆς Κατοχῆς τοῦ 1913 κηρύχθηκε ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους γενικός διωγμός κατὰ τῶν Πατριαρχικῶν ἱερέων, οἱ ὅποιοι ἀναγκάστηκαν νὰ ζητήσουν προστασία στὴ Μητρόπολη Δράμας. Γιὰ τὴν περίοδο αὕτη πληροφορίες ἀντλοῦμε ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Μητροπολίτη Ἀγαθαγγέλου Β΄ Κωνσταντινίδου (1910-1922), ἀξίου διαδόχου τοῦ Χρυσοστόμου στό μητροπολιτικὸ θρόνο τῆς Δράμας:

«Ἀπό τινων ἡμερῶν διαμένουσιν ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν Μητροπόλει πλὴν ἄλλων κληρικῶν καὶ οἱ ἐξῆς ἐφημέριοι: τῆς Βησοτσάνης (Ξηροποτάμου) ὁ παπα-Εὐάγγελος, τοῦ Βουλβιτισίου (Πύργων) ὁ παπα-Χρῖστος, τοῦ Βολάκου (Βώλακα) ὁ παπα-Δημήτριος, τοῦ Ροσιλόβου (Χαριτωμένης) ὁ παπα-Δημήτριος Ἰωάννου, τῆς Ἀλιστράτης ὁ παπα-Λεωνίδας, τοῦ Τουρκοχωρίου (Μυλοποτάμου) ὁ παπα-Πολύκαρπος, τοῦ Μανδηλίου ὁ παπα-Ἄγγελος (ἀνῆκε τότε στή Μητρόπολη Δράμας, σήμερα στή Μητρόπολη Σερρῶν), τῆς Γρατσάνης (Ἁγιοχωρίου Σερρῶν, ἀνῆκε στή Μητρόπολη Δράμας) ὁ παπα-Χριστόφορος καὶ τῆς Καρλικόβης (Μικρόπολης) ὁ παπα-Δημήτριος Χρίστου, μή στέρξαντες νά ὑπογράψωσιν ὅτι εἶναι Βούλγαροι μεθ' ὅλας τάς κατ' αὐτῶν ἀπειλάς, ἀλλὰ καταφυγόντες εἰς ἡμᾶς».

Σχετικά μέ τήν προσπάθεια τοῦ Βούλγαρου στρατιωτικοῦ διοικητῆ τῆς Δράμας Γκίκωφ νά ἐξαναγκάσει τούς ἱερεῖς νά ἐπιστρέψουν στά χωριά τους, ὥστε νά μπορέσουν οἱ κομιτατζῆδες νά πραγματοποιήσουν τά ἄνομα σχέδιά τους, ὁ Μητροπολίτης Ἀγαθάγγελος σημειώνει στό Ἡμερολόγιό του:

«Ἐδήλωσα εἰς τόν κ. Γκίκωφ, τόν στρατιωτικόν Διοικητήν, ὅτι βίᾳ κατελήφθησαν αἱ ἐκκλησίαι ἡμῶν ἐν τοῖς χωρίοις. Οἱ ἱερεῖς ἡμῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὑβρίσθησαν, ἐφυλακίσθησαν, φόνῳ ἠπειλήθησαν, καί σήμερον πῶς

θέλετε νά ἐπανεέλθωσιν εἰς τὰ χωρία των, ἔνθα πάλιν τὰ ἴδια καί χειρότερα θά ὑποστῶσι πρὸς ἐκβουλγαρισμόν;»

Τόν κίνδυνο τῆς δολοφονίας ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους διέτρεξε καί ὁ **Μητροπολίτης Ἀγαθάγγελος** στίς 26 Ἰουνίου 1913. Διαβάζουμε στό Ἡμερολόγιό του:

«Πορευόμενος ἐκ τῆς Ἱερᾶς μου Μητροπόλεως εἰς τό Διοικητήριον δι' ὁδῶν ἐρήμων μέν πολιτῶν, μεστῶν δ' ἐνίοτε βλοσυρῶν κομιτατζήδων καί στρατιωτῶν Βουλγάρων διατρέχω ὡς λέγουσί μοι τόν κίνδυνον νά φονευθῶ, ἀλλ' ὁ Θεός θά μέ προφυλάξῃ, ἄλλως τε καί ἐν τῇ Ἱερᾷ μου Μητροπόλει δύνανται, ὁπότεν θέλωσι, νά μέ φονεύσωσι. Σήμερον ἐπίσης τρεῖς φορές περιῆλθον τὰς συνοικίας ἡμῶν, οἱ δέ χριστιανοί μου ἔγκλειστοι ὄντες ἐνεθαρρύνθησαν καί ἐξῆλθόν τινες ἐπὶ παρουσίᾳ μου καί ἔλαβον ὕδωρ εἰς τὰ καταφύγια των. Τὴν δευτέραν φοράν ἐκινδύνευσαν νά λογχισθῶ εἰς τὰς 11.00 π.μ. ὑπὸ πενταμελοῦς βουλγαρικῆς στρατιωτικῆς περιπόλου. Δύο ἐκ τῶν περιπόλων γνωρίζοντες καί τὴν τουρκικὴν ἦλθον πρὸς ἐμέ ἐφ' ὅπλου λόγχην καί προτείνοντες αὐτάς εἶπον νά ἀπέλθω εἰς τὴν Μητρόπολιν μου ἀμέσως, διότι ἀπαγορεύεται εἰς πάντας ἢ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔξοδος. Ἀπήντησα ὅτι δι' ἐμέ ὡς Βλαδίκαν, δηλαδὴ Ἀρχιερέα, ἐπιτρέπεται. Τότε εἷς θυμωθεὶς ἔτι μᾶλλον

ἔθηκε φυσίγγια εἰς τό ὄπλον καί ἐπλησίασε κατ' ἐμοῦ, ὁπότε δείξας τόν ἐπὶ τοῦ στήθους μου πάντοτε κατά τάς ἐξόδους μου κρεμάμενον μέγαν ἐγκόλπιον σταυρόν, τοῦ εἶπον νά κτυπήσῃ τόν σταυρόν καί τό στήθος. Ἐκεῖνος ἀπήντησε: «Δέν κτυπῶ τόν σταυρόν». Τότε τοῦ λέγω δυνατῇ τῇ φωνῇ τουρκιστί: Εὗγε, εἶσαι καλός χριστιανός. Βγάλε τόν σκοῦφον σου, φίλησον τόν σταυρόν».

Καί ἄλλες φορές ὁ ἥρωικός Ἱεράρχης ἀντιμετώπισε ἀπτόπτος τόν κίνδυνον τοῦ θανάτου, ἀψηφώντας τή ζωή του ὑπέρ τοῦ ποιμνίου του. Στό ἔργο «Αἱ βουλγαρिकाὶ ὠμότητες ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καί Θράκῃ 1912-1913» διαβάζουμε ὅτι «ὁ Μητροπολίτης Δράμας ἐπισκεφθεὶς τό Δοξατόν ἐξυβρίσθη καί ἠπειλήθη διὰ θάνατον ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ ἀστυνόμου καί διοικητοῦ τῆς χωροφυλακῆς».

Στό Δοξάτο στίς 30 Ἰουνίου 1913, ἡμέρα Κυριακή, Βούλγαροι ἔφιπποι καί Τοῦρκοι μπῆκαν στήν ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου κατά τή διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας καί διέταξαν τούς δύο **ἱερεῖς Ἀδάμ καί Δημήτριον** καί πενήντα πιστούς νά τούς ἀκολουθήσουν. Τούς ὁδήγησαν ἔξω ἀπό τό Δοξάτο στή θέσιν Μπές Τσινάρ (= πέντε πλατάνια), καί ἀφοῦ προηγουμένως τούς ἀφαίρεσαν ὅ,τι πολύτιμο εἶχαν, τούς ἐκτέλεσαν μαζί μέ τό ποίμνιό τους.

«Εἰς τὴν θέσιν Μπές-Τσινάρ, δεκάλεπτον ἀπέχουσαν τῆς κωμοπόλεως, εἶναι τεθαμμένα ἱκανά πτώματα καὶ ἐπὶ πλεόν καὶ τὰ τῶν δύο σφαγιασθέντων ἱερέων. Λίμνη αἵματος κατεδείκνυεν ὅτι ἐκεῖ ἐθυσιάσθησαν ἀρκετοὶ ἐκ τῶν ζητησάντων τὴν σωτηρίαν των εἰς τὴν φυγὴν. Ὁ τάφος οὗτος ἢ μᾶλλον βόθρος ἀνεσκάφη, καὶ σωρός πτωμάτων φύρδην μίγδην κατακειμένων ἀνευρέθη ἐν αὐτῷ. Οἱ δυστυχεῖς ἱερεῖς παρουσίαζον θέαμα οἰκτρότατον. Ἐσφάγησαν κατὰ τὸν θηριωδέστερον τρόπον. Τοῦ ενός ἐξ αὐτῶν ἡ δεξιὰ κνήμη ἦτο κατεαγμένη ἐκ πληγματος σπάθης. Πολλῶν τὰ κρανία ἦσαν εἰς δύο διερρηγμένα καὶ ἄλλοι εἶχον ὀλόκληρα μέλη τοῦ σώματος ἀποκεκομμένα δι' ἀγρίων σπαθισμῶν...

Τὰ ἴχνη τῆς σκυλεύσεως, οἶον βαλάντια κενά, χρηματοφυλάκια κατέκειντο παρὰ τὰ πτώματα. Οἱ πλεῖστοι τῶν φονευθέντων ἔφερον τραύματα διὰ λογχῶν καὶ μαχαίρων εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος».

Ίερέας Ἀδάμ Ζωγράφος

Ὁ πατήρ Ἀδάμ Ζωγράφος, βλάχος στήν καταγωγή, γεννήθηκε στήν Ἡπειρο περί τό 1870. Ἐζησε στήν Κωνσταντινούπολη καί φοίτησε στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης. Διετέλεσε ἐφημέριος στόν Ἱερό Ναό Ἀναλήψεως Θεσσαλονίκης, καθώς καί στό Δοξάτο Δράμας, ὅπου στίς 30 Ἰουνίου 1913, ἡμέρα Κυριακή, ἐορτή τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τόν ἔσυραν οἱ Βούλγαροι μέσα ἀπό τήν Θεία Λειτουργία καί τόν φόνευσαν κατόπιν φρικτῶν βασανιστηρίων.

Παπαδημητρίου Δημήτριος

(Παπα-Τούσης)

Γεννήθηκε στό Τσοτύλι Κοζάνης τό 1864.

Β' Βουλγαρική Κατοχή (1916-1918)

Τό μένος τῶν Βουλγάρων κατά τῶν Ἑλλήνων πολλές φορές ἐκδηλώθηκε μέ λεηλασίες καί βιαιοπραγίες ἐναντίον τῶν ἱερῶν μονῶν της. Πολλές φορές κινδύνευσε ἡ ζωὴ τῶν μοναχῶν τῆς Εἰκοσιφοίνισσας ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους.

Στὶς 3 Ὀκτωβρίου 1916 συνέλαβαν τὸν γέροντα **Προηγούμενο Μακάριο** κοντὰ στοῦ χωριό Δραγανίτσι (Ἀντιφίλιπποι) μαζί μέ τὸν λαϊκὸ ὑπάλληλο τῆς Μονῆς Κωνσταντῖνο Παράσχου, καί ἀφοῦ τοὺς κατακρεούργησαν, τοὺς ἔριξαν σέ πηγάδι.

Τό δράμα τῶν μοναχῶν κορυφώθηκε τῇ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τοῦ 1917, «ἑβδομάδα τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου καί τῶν μοναχῶν». Τῇ Μεγάλῃ Δευτέρᾳ, 27 Μαρτίου 1917, στίς 2.00 τὸ μεσημέρι εἰσῆλθε στή μονή ὁ ἀρχικομιτατζῆς Πανίτσας μέ πολλοὺς κομιτατζῆδες καί μέ τὸν ἀρχαιοκάπηλο Βλαδίμηρο Σίς, καί ἀφοῦ ἔκλεισαν τοὺς μοναχοὺς στοῦ κῶρο τοῦ φούρνου, καί ξυλοκόπησαν ἄγρια πέντε φορές στοῦ διάστημα μιᾶς ὥρας τὸν **ἡγούμενο Νεόφυτο** καί δύο μοναχοὺς, ἐπὶ τέσσερις ὥρες λεηλατοῦσαν τὴ μονή. Ἀποχώρησαν συναποκομίζοντας δεκαοκτώ

μουλάρια φορτωμένα μέ χειρόγραφα, ἄμφια καί κειμήλια, δηλαδή θησαυρούς ἀνεκτίμητης ἀξίας. Ἀφαίρεσαν ἀκόμα καί τό χρυσό κάλυμμα τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας. Ἦθελαν νά πάρουν μαζί τους καί τήν ἴδια τήν εἰκόνα, ἀλλ' αὐτή, ὡ τοῦ θαύματος, καθώς τήν μετέφεραν, ἀπέκτησε ξαφνικά τόσο βάρος, ὥστε οἱ βέβηλοι ἀναγκάστηκαν νά τήν ἐγκαταλείψουν στό νάρθηκα τοῦ ναοῦ.

Στίς 23 Ἰουνίου 1917 ἦρθαν καί πάλι Βούλγαροι στρατιῶτες, συνέλαβαν ὅλους τούς μοναχοὺς, τούς ὀδήγησαν στή Δράμα, καί ἀπό ἐκεῖ σιδηροδρομικῶς στή Βουλγαρία, ὅπου παρέμεναν ὄμηροι, ἐργαζόμενοι σέ καταναγκαστικά ἔργα γιά ἐνάμιση χρόνο. Ἡ Εἰκοσιφοίνισσα ἐγκαταλείφθηκε ἔρημη.

Μετά τήν ἐκδίωξη τῶν Βουλγάρων καί τῶν Γερμανῶν ἀπό τά κατεχόμενα ἐδάφη, ἐπέστρεψαν οἱ μοναχοί στήν Εἰκοσιφοίνισσα, στίς 10 Ὀκτωβρίου 1918. Τήν βρῆκαν ἔρημη ἀπό ἀνθρώπους, γεμάτη ἀγρίμια!

Μία ἀπό τίς μεθόδους ἐξόντωσης τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ πού ἐπινόησαν οἱ Βούλγαροι ἦταν ἡ ἐκτόπιση καί ἡ ὀμηρία χιλιάδων Ἑλλήνων, κατοίκων τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, μεταξύ αὐτῶν καί τοῦ συνόλου σχεδόν τῶν ἱερέων, σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως καί καταναγκαστικά ἔργα στή Βουλγαρία. Πάνω ἀπό τό 1/4 τῶν ἐκπατρισθέντων ἔχασαν τή ζωή τους ἀπό τίς στερήσεις, τά βασανιστήρια καί τήν ἐξοντωτική ἐργασία καί δέν ἐπέστρεψαν ποτέ στήν πατρίδα τους.

Στά «Τετράδια Βουλγαρικής κατοχής 1916-1918» αναφέρονται τά ἑξῆς:

«Οἱ **216 ἱερεῖς**, πού συγκεντρώθηκαν στό Σεβλίεβο, κλείστηκαν στό στρατόπεδο καί ὑποχρεώθηκαν σέ χειρωνακτικές ἐργασίες ἐκ τῶν ὁποίων πολλές ἦταν ἐξευτελιστικές. Ὁ πιό ἡλικιωμένος ἀνάμεσά τους, ἕνας ὀγδοντάχρονος, ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ καθαρισμοῦ στίς τουαλέτες. Δεκατρεῖς ἀπ' αὐτοὺς πέθαναν στό Σεβλίεβο».

Ἀνάμεσα στοὺς ἐκτοπισθέντες ἱερεῖς βρισκόταν ὁ **π. Ἀπόστολος Παπαποστόλου**, ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χωριστῆς, πού καταγόταν ἀπὸ τὸ Ὁρτάκιοι τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, καί ὁ ἱερομόναχος Γαβριήλ Διονυσιάτης, πού φιλοξενοῦνταν τότε στὴν Εἰκοσιφοίνισσα.

Ἀπὸ τοὺς 216 ὁμήρους ἱερεῖς ἐλάχιστοι ἐπέστρεψαν στά σπίτια τους σέ ἄθλια κατάσταση. Ὁ **ἱεροδιάκονος** τῆς Ἱ. Μονῆς Εἰκοσιφοίνισσης **Χατζη-Δωρόθεος** πέθανε στὴν ἐξορία τὸ 1918 σέ ἡλικία 88 ἐτῶν.

Ἰωακείμ Ἰωακειμίδης

Τραγικό καί μαρτυρικό θῦμα αὐτῆς τῆς περιόδου ὑπῆρξε ὁ ἱερέας Ἰωακείμ Ἰωακειμίδης, μάρτυρας τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Ἑθνους.

Ὁ Ἰωακεῖμ Ἰωακειμίδης ὑπῆρξε ὀπλαρχηγός καί πολέμαρχος στή Θράκη. Στά 1897 κατέβηκε στήν Κρήτη καί πῆρε μέρος στόν ἐπαναστατικό ἀπελευθερωτικό ἀγώνα κατά τῶν Τούρκων. Ἐπιστρέφοντας στή Θράκη, χειροτονήθηκε ἱερέας καί ὀνομάστηκε Ἰωακεῖμ Παπαῖωακεῖμ. Στόν ξεκληρισμό τῆς Θράκης στά 1915 ἔφυγε καί αὐτός μέ τήν πολυμελῆ οἰκογένειά του πρὸς τή Μακεδονία καί ἐγκαταστάθηκε στή Δράμα.

Ὁ Μητροπολίτης Δράμας τόν διόρισε ἱερέα στό χωριό «Βησσοτσάνη», τόν σημερινό Ξηροπόταμο κατόπιν δικῆς του αἰτήσεως. Ὁ Ξηροπόταμος στήν περίοδο τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα πέρασε πολλά. Καί ὁ Παπα-Ἰωακεῖμ θεωροῦσε τή θητεία του αὐτή ὡς «Ἐθναποστολή».

Μέ τήν κάθοδο τῶν Βουλγάρων στά Ἑλληνικά ἐδάφη στά 1917 τοῦ ἐπέβαλαν νά ψάλλει στήν Ἐκκλησία στή βουλγαρική γλῶσσα. Ἄν καί γνώριζε τή γλῶσσα, ἀρνήθηκε. Τόν συνέλαβαν τότε καί μαζί μέ ἄλλους πατριῶτες τόν ἔσφαξαν στήν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ. Τά πτώματα τά ἔριξαν σέ ἓνα κáro καί τά πέταξαν σ' ἓνα ξεροπήγαδο ἔξω ἀπ' τό χωριό, στήν τοποθεσία «Κουτρούλοβα».

Μετά τήν ἀπελευθέρωση καί τή φυγή τῶν Βουλγάρων ἀπ' τά ἐδάφη μας, ὕστερα ἀπό δεκαπέντε περίπου χρόνια, ὁ τότε Νομάρχης Δράμας Στέλιος Δημητράκης ἐκτιμώντας τή σημασία τῆς Ἑθνικῆς προσφορᾶς τῶν

θυμάτων, ἔδωσε ἐντολή νά γίνει ἀναθηματική στήλη μέ τήν ἀναγραφή τῶν ὀνομάτων τῶν ΜΑΡΤΥΡΩΝ. Στή στήλη ἦταν γραμμένα ὅλα τά ὀνόματα τῶν Ἐθνομαρτύρων μέ πρῶτο τοῦ ἱερέα ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΑΠΑΪΩΑΚΕΙΜ, ἐκ Σκοποῦ Θράκης, μέ τήν ἐπιγραφή:

«Εσφάγησαν ὑπό τῶν Βουλγάρων τό 1917»

Τό 1941 οἱ Βούλγαροι κατά τήν ἐπάνοδό τους στά ἐδάφη μας κατέστρεψαν τή στήλη αὐτή.

[Τά παραπάνω βιογραφικά στοιχεῖα προέρχονται ἀπό τόν Βασίλη Ἰωακείμ Ἰωακειμίδη, γιό τοῦ ἔθνομάρτυρα.]

Περαιτέρω πληροφορίες γιά τό θάνατο τοῦ μάρτυρα τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ἔθνους ἱερέα Ἰωακείμ Ἰωακειμίδη ἀντλοῦμε ἀπό τά Πρακτικά τῶν ἐξετάσεων μαρτύρων καί τά πορίσματα τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς γιά τήν παραπομπή τῶν ἐγκληματιῶν στό Διεθνές Δικαστήριο, γιά τά ἐγκλήματα πού διαπράχθηκαν ἀπό τοὺς Βουλγάρους στήν Ἀνατολική Μακεδονία κατά τά ἔτη 1916-1918.

Σέ πρακτικό τοῦ Μαρτίου τοῦ 1919 ἡ Ἀσημένια Παπαῖωακείμ, σύζυγος τοῦ ἔθνομάρτυρα ἱερέα Ἰωακείμ, ἀναφέρει ὅτι, ἐνῶ ἡ ἴδια ἀσθενοῦσε ἀπό ἐξανθηματικό τῦφο, Βούλγαροι ἔκλεισαν τό σύζυγό της σέ γειτονικό δωμάτιο, ὅπου τόν χτύπησαν καί τόν μαχαίρωσαν. Στή συνέχεια τόν ἔριξαν αἰμόφυρτο στό δωμάτιο ὅπου βρισκόταν καί αὐτή.

Ὁ Γεώργιος Τσάρας, κάτοικος Ξηροποτάμου, σέ κατάθεσή του στήν Ἐπιτροπή τό Μάρτιο τοῦ 1919 ἀναφέρει: «Ὁ ἱερέας τοῦ χωριοῦ μας Ἰωακείμ Ἰωακειμίδης φυλακίστηκε ἀπό Βουλγάρους στρατιωτικούς σέ μία κάμαρα τοῦ σχολείου, γιατί ἦταν ἄρρωστος. Ὑστερα ἀπό μία ἐβδομάδα ὁ ἱερέας πέθανε. Ἀκούσαμε ὅτι τόν δολοφόνησαν οἱ Βούλγαροι καί τόν ἔθαψαν νύχτα. Μαζί μέ τόν ἱερέα τοῦ χωριοῦ βρέθηκαν κι ἄλλα πτώματα σ' ἓνα πηγάδι.

Σέ ἄλλο πρακτικό τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1918 ὁ Χασάν Μπέης κατέθεσε ὅτι τό νερό τοῦ χωριοῦ, πού προερχόταν ἀπό τό πιό πάνω πηγάδι, ἔβγαζε ἄσχημη μυρωδιά, καί τά ζῶα ἀκόμη ἀπέφευγαν νά τό πιοῦν. Ἐντόπισε ἵχνη αἵματος, καί μία μυρωδιά ἀπαίσια ἔβγαине ἀπό τό πηγάδι. Μέ τή βοήθεια καθρέφτη κατόρθωσε νά διακρίνει στό βάθος τοῦ πηγαδιοῦ ἀνθρώπινα πτώματα. Φοβούμενος ὅτι τά πτώματα ἀνῆκαν σέ Τούρκους, ἀπευθύνθηκε στό Βούλγαρο Δήμαρχο τοῦ Ξηροποτάμου Athanase Yani, ὁ ὁποῖος τόν καθησύχασε λέγοντας: «Μεῖνε ἥσυχος, δέν πρόκειται γιά ὁμοεθνεῖς σου, ἀλλά γιά Ἕλληνες».

Γ΄ Βουλγαρική Κατοχή (1941-1944)

Η Ὁρθόδοξη Ἑλληνική Ἐκκλησία στεφανώθηκε γιὰ ἄλλη μιά φορά μέ τό φωτοστέφανο τοῦ μαρτυρίου κατά τή Γ΄ Βουλγαρική Κατοχή. Μεγάλος ἀριθμός λειτουργῶν τῆς ἀκολουθώντας τή μακρά παράδοση τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου ἔλαβαν μέρος στούς τελευταίους ἐθνικούς ἀγῶνες κατά τό ἔνδοξο 1940 καί μετά. Ἡ στάση τους αὐτή τοὺς ἔκανε στόχο τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς. Ἡ συνέπεια ἦταν νά ὑποστοῦν σκληρά βασανιστήρια καί μαρτυρικό θάνατο.

Κατάλογος μαρτύρων Κληρικῶν 1941-1944

Παπαχριστοδούλου Χρῖστος

Χειροτονήθηκε ἱερέας τό 1898 καί τοποθετήθηκε στό Βώλακα, στή θέση τῶν δύο ἱερέων τοῦ χωριοῦ, οἱ ὁποῖοι προσχώρησαν στούς Ἐξαρχικούς. Τόν δη-

λητηρίασαν ὅμως οἱ Ἐξαρχικοί καί σέ λίγο καιρό ἔφυγε ἀπό τή ζωή.

Ἰωάννης Πασχαλίδης

Ἱερέας στούς Ταξιάρχες καί στόν Τιμόθεο. Συνελήφθη ἀπό τούς Βουλγάρους στίς 14 Σεπτεμβρίου τοῦ 1941, ἐνῶ πήγαινε στό χωριό του. Τοῦ ἀφαίρεσαν τά ἐνδύματά του, τόν ξυλοκόπησαν ἄγρια καί τόν φυλάκισαν στή Δράμα. Ἀπό τόν ξυλοδαρμό καταστράφηκαν τά δύο μάτια του καί τό ἓνα αὐτί του. Στίς φυλακές κρατήθηκε μέχρι τίς 16 Σεπτεμβρίου μέ καθημερινό ξυλοδαρμό, ἕως ὅτου ἐπῆλθε ὁ θάνατός του.

Παπαδόπουλος Ἄνθιμος

Γεννήθηκε τό 1903 στήν Κερασούντα τοῦ Πόντου. Ἦταν ἱερέας στό χωριό Σιταγροί. Τήν ἡμέρα τῆς τραγικῆς σφαγῆς τῆς Δράμας οἱ Βούλγαροι περικύκλωσαν καί τούς Σιταγρούς καί ἔβαλαν φωτιά στά σπίτια. Ὁ καθένας προσπαθοῦσε νά σώσει ὅ,τι μπορούσε ἀπό τίς φλόγες. Ὁ παπα-Ἄνθιμος προσπαθοῦσε νά σώσει τά ἱερά ἄμφια καί τά σκεύη. Τότε ἀκριβῶς τόν πυροβόλησαν καί τόν σκότωσαν, στίς 29 Σεπτεμβρίου 1941, πάνω στό ἱερό καθῆκον του. Ὁ τάφος του βρίσκεται σήμερα στόν αὐλαιο χῶρο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Προφήτη Ἠλία Δράμας.

Ἀλεξιάδης Γεώργιος

Γεννήθηκε τό 1874 στή Λίτιστα τοῦ Ὁρτάκιοι καί ἦταν μοναχοπαίδι ἀρχοντικῆς οἰκογένειας. Τό 1904 χειροτονήθηκε ἱερέας. Μέ τή Μικρασιατική καταστροφή ἦρθε ξεριζωμένος στή Δράμα καί ἐγκαταστάθηκε οἰκογενειακῶς στά Κοκκινόγεια. Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς του τόν ἀγάπησαν μέ θέρμη. Ἦξερε νά παρηγορεῖ καί νά προσφέρει σέ ὅλους τά εὐλαβικά ἄνθη τῆς ψυχῆς του. Ἀκούραστος πάντα, ἔτρεχε παντοῦ ὅπου τόν καλοῦσαν.

Στίς 30 Σεπτεμβρίου 1941 οἱ Βούλγαροι τόν ἀπήγαγαν ἀπό τό σπίτι του μαζί μέ τήν πρεσβυτέρα καί μέ πολλούς ἄλλους, καί τούς ὁδήγησαν στό σχολεῖο, ὅπου τούς χώρισαν σέ δύο ὁμάδες, ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Ρωτήθηκε ἂν εἶναι Ἑλληνας ἡ Βούλγαρος. «Ἑλληνας παπάς», ἀπάντησε. Μετά ἀπό λίγο εἰδοποιήθηκε νά φύγει· μόλις βγῆκε στό προαύλιο τοῦ σχολείου, οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες τόν πυροβόλησαν ἀπό πίσω καί τόν σκότωσαν μπροστά σέ ὅλους. Ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος ἦταν ὁ Βούλγαρος δάσκαλος τοῦ χωριοῦ.

Καραγιαννίδης Σάββας

Γεννήθηκε τό 1871 καί ἦρθε πρόσφυγας ἀπό τό χωριό Ντέβερι τοῦ Πόντου. Ἦταν ἱερέας στήν Ψηλή Ράχη.

Τό Σεπτέμβριο τοῦ 1941 κατά τά γεγονότα τῆς Δράμας οἱ Βούλγαροι σκότωσαν 28 Ἕλληνες στό Νικηφόρο. Πρίν ἀκόμη φύγουν ἀπό τό χωριό, ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμός ἀπό τήν Ψηλή Ράχη. Ἐνα βουλγαρικό ἀπόσπασμα τράβηξε ἀμέσως πρὸς τά ἐκεῖ. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἔφυγαν, γιά νά σωθοῦν, μά δέν πρόλαβαν ὅλοι. Μαζί τους ἔμεινε καί ὁ ἱερέας τους. Τόν βρῆκαν μπροστά στό σπίτι του καί τόν σκότωσαν.

Γρίππας Στυλιανός

Γεννήθηκε γύρω στά 1900 στήν Ἡρακλείτσα Καλλιπόλεως Ἀνατολικῆς Θράκης. Ἦρθε στήν Ἑλλάδα μέ τήν Ἀνταλλαγή. Ὑπηρέτησε στή Χωροφυλακή, καί τό 1934 χειροτονήθηκε ἱερέας καί τοποθετήθηκε στό Πολύκαρπο Δράμας καί μετὰ στό Νικηφόρο.

Ὁ Μητροπολίτης Δράμας Γεώργιος σέ ἐπίσημη ἔκθεσή του τό Νοέμβριο τοῦ 1948 ἀναφέρει γιά τό

μαρτυρικό του θάνατο από τούς Βουλγάρους τά ἐξῆς: «Στίς 6 Ὀκτωβρίου τοῦ 1941 ὁ ἱερέας Στυλιανός Χρήστου Γρίππας ἀπήχθη ἀπό τήν οἰκία του ἀπό τούς Βουλγάρους καί μεταφέρθηκε στό ἀστυνομικό κατάστημα τῆς κοινότητος Νικηφόρου. Ρωτήθηκε τί ἱερέας εἶναι, Ἕλληνας ἢ Βούλγαρος, καί ἀπάντησεν: Ἕλληνας ἱερέας εἶμαι».

Μετά τήν ἀπάντηση αὐτή τόν χτύπησαν μέ λόγχη στήν ὠμοπλάτη καί τοῦ ἔκοψαν τό μεσαῖο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ. Τόν ἔβγαλαν ὕστερα ἔξω καί μέ τρεῖς πυροβολισμούς τόν σκότωσαν. Τό πτώμα του παρέμεινε ὅλη τή νύχτα στόν τόπο ἐκεῖνο. Κανέναν δέν ἐπέτρεψαν νά τό πλησιάσει. Τό πρωί κρατώντας τό πτώμα ἀπό τά πόδια τό ἔσυραν στούς δρόμους καί ὕστερα τό ἔριξαν σέ μιά χαράδρα, ὅπου παρέμεινε ὀκτώ ἡμέρες. Μετά ἐπέτρεψαν στήν πρεσβυτέρα του νά τό θάψει. Ἐκείνη μέ τρεῖς Ἕλληνες τό ἔθαψε στή χαράδρα, ἀφοῦ οἱ Βούλγαροι ἀστυνομικοί δέν ἐπέτρεψαν νά ταφεῖ στό νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ.

Μετά τήν ταφή καί τήν ἐπιστροφή τῆς πρεσβυτέρας στό σπίτι της, οἱ Βούλγαροι ἀστυνομικοί πῆγαν ἐκεῖ καί εἰσέπραξαν ἀπό αὐτήν δέκα χιλιάδες (10.000) λέβα γιά τήν ἀξία τῶν τριῶν σφαιρῶν μέ τίς ὁποῖες σκότωσαν τόν ἱερέα. Ὑστερα τήν χτύπησαν ἀλύπητα καί ἔφυγαν, ἀφοῦ πῆραν καί τά ἱερά ἄμφια

τοῦ δολοφονηθέντος ἱερέως».

Τό 1947 τό χωριό ὕψωσε μνημεῖο γιά τόν καλό του ἱερέα καί μέ τιμές ἀπέθεσαν σ' αὐτό τά ὀστᾶ του. Κάθε χρόνο στό Νικηφόρο τελοῦν πάνδημο μνημόσυνο γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τοῦ ἱερομάρτυρα π. Στυλιανοῦ Γρίππα καί τῶν 28 κατοίκων τοῦ χωριοῦ πού ἐκτελέστηκαν ἀπό τούς Βουλγάρους.

Ἰωσηφίδης Ἐλευθέριος

Καταγόταν ἀπό τή Σαμψούντα καί ὑπηρετοῦσε στό ἀκριτικό χωριό Κατάχλωρο. Στήν Κατοχή ἦταν 65 χρόνων. Ὄταν ἦρθαν οἱ Βούλγαροι, ὁ π. Ἐλευθέριος μαζί μέ τό ποιμνίό του τράβηξε πρὸς τή Δράμα. Τοποθετήθηκε προσωρινά ἱερέας στή Ἀμπελάκια.

Κι ἐδῶ ὅμως δέν γλίτωσε τή μανία τῶν Βουλγάρων κατά τοῦ ἐλληνικοῦ κλήρου. Τόν συνέλαβαν χωρίς αἰτία καί τόν χτύπησαν ἀλύπητα. Ὅσοι παρακολούθησαν τό θανάσιμο μαρτύριό του θαύμασαν τό ὑψηλό ἠθικό του. Μετά τόν βάρβαρο ξυλοδαρμό τόν μετέφεραν στό σπίτι του. Σέ δύο-τρεῖς μέρες παρέδωσε τήν ψυχή του.

Κορυφίδης Ίάκωβος

Γεννήθηκε στο χωριό Όλασα της Τραπεζούντας τό 1872. Ήρθε στη Δράμα μέ τήν ανταλλαγή πληθυσμῶν καί διορίστηκε ιερέας στό χωριό Σίλλη στά Έλληνοβουλγαρικά σύνορα. Δέκα χρόνια ἀργότερα μετατέθηκε στό συνοικισμό Ἀγάπη τῶν Κυργίων.

Τόν καιρό ἐκεῖνο οἱ Βούλγαροι ὀργίαζαν στή Μακεδονία. Μέ τίς σφαγές τῆς Δράμας ὁ π. Ίάκωβος παρότρυνε τούς ἄνδρες τῶν Κυργίων νά καταφύγουν στά βουνά. Ὁ ἴδιος ἔμεινε μέ τά γυναικόπαιδα καί τούς γέρους. Οἱ Βούλγαροι στρατιῶτες μπῆκαν στό σπίτι του καί πρόσταξαν νά βγοῦν ὅλοι ἔξω.

Τελευταῖος βγῆκε ὁ π. Ίάκωβος. Οἱ Βούλγαροι, ἀφοῦ λεηλάτησαν τό σπίτι του, ὅρμησαν ἐπάνω του καί τόν χτυποῦσαν μανιασμένοι μέ τίς γροθιές τους. Τόν ἔσυραν ὕστερα στή Δράμα. Ἐκεῖ τόν βασάνισαν φρικτά δυό-τρεῖς ἡμέρες καί τόν ἔσφαξαν μέ μαχαίρι.

Ἡ ψυχή του πέταξε στόν οὐρανό μαζί μέ τούς ἄλλους μάρτυρες τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδας. Ἦταν Ὀκτώβριος τοῦ 1941.

Δανιήλ Θάσιος

Ἱερομόναχος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης. Καταγόταν ἀπό τίς Μαριές Θάσου. Κατά τὰ γεγονότα τῆς ἐξέγερσης τῆς Δράμας (28 Σεπτεμβρίου 1941) οἱ Βούλγαροι τόν συνέλαβαν ἔξω ἀπό τό Παλαιοχώρι Παγγαίου, στή θέση Πλατανάκια, ἐνῶ ἐπέστρεφε ἀπό τήν Καβάλα. Ἀφοῦ πρῶτα τόν βασάνισαν, τόν ἐκτέλεσαν στίς 25 Ὀκτωβρίου 1941.

Σωφρόνιος ἱερομόναχος

Ἱερομόναχος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης. Σκοτώθηκε στήν ἱερά Μονή ἀπό τίς βολές τοῦ Βουλγαρικοῦ πυροβολικοῦ τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1941.

Καρυπίδης Ἀναστάσιος

Γεννήθηκε στό Κιούρτ-Ἀλάν τῆς Τραπεζούντας τό 1881. Μετά τή Μικρασιατική καταστροφή ἦταν ἐφημέριος στή Δράμα. Στίς 4 Ὀκτωβρίου τοῦ 1942 τόν πυροβόλησε καί τόν σκότωσε ὁ Βούλγαρος πρόεδρος τοῦ Πλατανότοπου Παγγαίου. Προστέθηκε καί αὐτός στήν ἱερή φάλαγγα τῶν νεομαρτύρων.

Βασίλειος Ζωγράφος

Ίερέας. Συνελήφθη καί βασανίσθηκε από τούς Βουλγάρους. Κατέφυγε στή Θεσσαλονίκη, ὅπου καί πέθανε ἀπό τίς κακουχίες τό ἔτος 1943.

Ἡλιάδης Ἰωάννης

Καταγόταν ἀπό τό Μυλετλῆ τοῦ Πόντου καί ἦταν ἱερέας στόν Πρινόλοφο. Στά 75 του χρόνια συνάντησε τή βουλγαρική manía. Στίς 2-8-1943 τυφλοί καί φανατισμένοι Βούλγαροι μπῆκαν στό ἡσυχαστήριό τοῦ π. Ἰωάννη, τόν χτύπησαν χωρίς οἶκτο καί σέ ὀκτώ ἡμέρες ὁ γέροντας ἱερέας παρέδωσε τήν ψυχή του.

Γρηγοριάδης Ἰωάννης

Ίερέας τῆς Δρατσίστας (Μελισσοχωρίου). Οἱ Βούλγαροι τόν συνέλαβαν καί τόν ἔδειραν σκληρά, διότι στήν ἐρώτησή τους ἂν υπάρχουν ὅπλα στό χωριό, ἀπάντησε ἀρνητικά. Μετά ἀπό μέρες ξα-

ναμπήκαν στο σπίτι του και τον βρήκαν κλινήρη λόγω του ξυλοδαρμού, όποτε έδειραν τη σύζυγο και την κόρη του.

Στις 16-11-1943 τον συνέλαβαν πάλι και μέ χειροπέδες τον όδήγησαν σε κάθυγρο και σκοτεινό υπόγειο στη Δράμα, όπου τον άφησαν επί είκοσι μέρες. Κατόπιν φυλακίστηκε για όκτώ μήνες και καταδικάστηκε σε θάνατο μαζί μέ άλλους 30 πολίτες. Λόγω της συνθηκολόγησης πού ακολουούθησε, ή θανατική καταδίκη του δέν έκτελέστηκε.

Αιμιλιανός Δονβατζής

Άρχιμανδρίτης, έφημέριος της Πλατανιάς. Κλήθηκε για ύπηρεσία στο Νικηφόρο, όπου συνελήφθη από Βούλγαρο αξιωματικό, από τον όποιο υπέστη ξυλοδαρμό επί ένα είκοσιτετράωρο. Έπανειλημμένα άπειλήθηκε νά θανατωθεϊ. Σώθηκε από τό θάνατο μέ την επέμβαση γιατροϋ. Τοϋ άφαιρέθηκε ό,τι πολύτιμο έφερε πάνω του.

Νικόλαος Ξανθόπουλος

Ίερέας στο Φωτολίβος. Υπέστη ξυλοδαρμό και εκδιώχθηκε. Μετά από αυτόν έδειραν άνηλεως και τούς ένορίτες του, γιατί δεν είχαν σπόρο νά σπείρουν σε όλη την περιφέρεια για τίς άνάγκες 60 Βουλγαρικων

οικογενειῶν πού μόλις ἔφτασαν ἀπό τή Βουλγαρία.

Νικόλαος Παπαδόπουλος

Ἱερέας στό Στενήμαχο. Δέχθηκε φοβερό ξυλοδαρμό στό σπίτι του ἀπό χωροφύλακα καί τρεῖς κομιτατζήδες, μπροστά στή σύζυγο καί τά παιδιά του. Ὅταν συνῆλθε λίγο, διέφυγε ἀπό τήν πίσω πόρτα τοῦ σπιτιοῦ. Ἐπιτέθηκαν τότε στό γιό του, ὁ ὁποῖος διέφυγε. Ἐπειτα στράφηκαν κατά τῆς συζύγου του, ἡ ὁποία διασώθηκε. Τέλος ἔλαβαν ὅ,τι μπόρεσαν ἀπό τό σπίτι καί ἀναχώρησαν. Τήν ἐπομένη, ὅταν ὁ ἱερέας παρουσιάστηκε στήν Ἀσφάλεια καί ζήτησε δικαιοσύνη, ὁδηγήθηκε μέ τήν οἰκογένειά του στό σιδηροδρομικό σταθμό καί ἐκδιώχθηκε.

Παναγιώτης Παρασκευόπουλος

Ἱερέας στή Γραμμένη. Κατηγορήθηκε ὡς κατάσκοπος, ὑπέστη σκληρό ξυλοδαρμό καί ἐκδίωξη.

Χρυσόστομος Τοπάσης

Ἀρχιμανδρίτης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης.

Συνελήφθη τό Σεπτέμβριο τοῦ 1942 ἀπό τούς Βουλγάρους, οἱ ὅποιοι τόν ἔστειλαν ὡς ὄμηρο στή Βουλγαρία. Πέθανε λόγω κακουχιῶν δύο χρόνια ἀργότερα, τό Μάρτιο τοῦ 1944.

Ἀριστοτέλης Ἡλιάδης

Ἦταν ὁ ἱερέας τῆς Πλατανιάς. Κατηγορήθηκε ὅτι τροφοδοτοῦσε τούς ἀντάρτες τοῦ Δρυμότοπου καί τόν κάλεσαν στή βουλγαρική ἀστυνομία. Μέ τό περίστροφο στόν κρόταφο προσπαθοῦσαν νά τόν ἐξαναγκάσουν νά ὁμολογήσει τήν ἀντιστασιακή του δράση. Ὁ παπα-Ἀριστοτέλης ἔπαθε ἰσχυρό ψυχικό κλονισμό καί σοβαρό καρδιακό ἐπεισόδιο, πού σημάδεψαν τήν ὑπόλοιπη ζωή του.

Κωνσταντῖνος Δημητριάδης

Ἱερέας τῆς Φτελιάς. Τόν κακοποίησαν οἱ Βούλγαροι βάνανуса μπροστά στό ποίμνιό του καί τόν ὑποχρέωσαν νά πληρώσει πρόστιμο 10.000 λέβα, ἐπειδή δήλωσε στό βούλγαρο ἀρχιερατικό ἐπίτροπο ὅτι λόγω γήρατος δέν μπορεῖ νά μάθει τή βουλγαρική γλῶσσα, γιά νά τελεῖ σ' αὐτήν τή θεία Λειτουργία καί τά Μυστήρια.

Ἱερώνυμος Γιαμαλάκης

Ἀρχιμανδρίτης καί ἀρχιερατικός ἐπίτροπος τῆς Δράμας. Στίς 23-5-41 ὁ Βούλγαρος ἀρχιερατικός ἐπίτροπος μέ τρεῖς στρατιωτικούς ἱερεῖς ἀπαίτησε ἀπό αὐτόν νά τοῦ παραδώσει τό Μητροπολιτικό Ναό καί τό Ἐπισκοπεῖο. Ἐπειδή ἀρνήθηκε νά συμμορφωθεῖ, ἄρχισαν νά καταλαμβάνουν αὐθαίρετα ὅλα τά διαμερίσματα τῆς Μητροπόλεως καί νά τά σφραγίζουν. Ἄνοιξαν κατόπιν τό χρηματοκιβώτιο καί τά συρτάρια τῆς Μητροπόλεως καί κατάσχεσαν τά λίγα χρήματα πού βρῆκαν, καθώς καί τήν ἀτομική ἀλληλογραφία τοῦ Μητροπολίτη. Μετά ἀπό ἐπανειλημμένες ἀπειλές ἀπό τή βουλγαρική διοίκηση, ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος Γιαμαλάκης ἀναγκάστηκε νά ἀναχωρήσει ἀπό τή Δράμα πέραν τοῦ Στρυμόνα.

Γρηγόριος Κατσιβάκης

Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης καί παλαιός Μακεδονομάχος. Γεννήθηκε στήν Ἡράκλεια Σερρῶν τό 1882. Ἐκάρη μοναχός στήν Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης τό 1903 καί συγχρόνως χειροτονήθηκε διάκονος. Τό 1909 χει-

ροτονήθηκε πρεσβύτερος και διετέλεσε Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς κατά τὰ ἔτη 1927-1932 καί 1941-1955.

Τό 1916 κατέφυγε στή Θάσο. Τό Σεπτέμβριο τοῦ 1942 ὁδηγήθηκε ἀπό τούς Βουλγάρους σέ ἔξορία καί παρέμεινε ἕξι μῆνες στό Βουγάτοβλο τῆς ἐπαρχίας Σεβλιέβου. Κατά τήν πυρπόληση τῆς Εἰκοσιφοινίσσης ἀπό τούς Βουλγάρους βρισκόταν στή Νικήσιανη μέ 12 μοναχούς. Ἀπεβίωσε στίς 26-6-1966.

Ἅγγελος Δικμάνης

Εἶναι ὁ ὁμότιμος ἐπιζών ἀπό τήν ὁμηρία τῆς Γ΄ Βουλγαρικῆς κατοχῆς (1941-1944). Γεννήθηκε στήν Πετροῦσα. Σέ ἡλικία 22 ἐτῶν οἱ Βούλγαροι τόν ἔστειλαν στή Φιλιππούπολη μαζί μέ 40 περίπου παλικάρια ἀπό τό χωριό του -συνολικά ἔστειλαν 104 ἄτομα καί ἀπό τίς γύρω περιοχές- γιά νά ἐργαστοῦν σέ καταναγκαστικά ἔργα (ντουρντουβάκια) γιά τήν κατασκευή μεγάλου δημόσιου δρόμου. Δύο χρόνια μετά τούς ξαναγύρισαν στήν Ἑλλάδα.

Χειροτονήθηκε ἱερέας τό 1952 καί ὑπηρέτησε ὅλα τὰ χρόνια τῆς ἱερατικῆς διακονίας του στόν ἱερό ναό Ἀγίων Ἀναργύρων Δράμας.

Ἐκτός ἀπό τούς παραπάνω κληρικούς κακοποι-
ήθηκαν καί ἐκδιώχθηκαν καί οἱ ἐπόμενοι ἱερεῖς τῆς
Μητροπόλεως Δράμας:

Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρίδης, Καλλιφύτου

Κωνσταντῖνος Βαλαβάνης, Πετρούσης

Ἀβέρκιος Βαμβακᾶς, Πλατανόβρυσης

Μιχαήλ Βαμβακίδης, Παρανεστίου

Δημ. Βογιατζῆς, Προσοτσάνης

Παναγιώτης Γκανογιάννης, Μαυρολεύκης

Βησσαρίων Δημητριάδης, Δράμας

Ἀναστάσιος Ἐλευθεριάδης, Ν. Ἀμισοῦ

Βασίλειος Εὐτυχίδης, Δράμας

Γεώργιος Θεοδωρίδης, Δράμας

Ἀντώνιος Ἰωαννίδης, Μακρυπλαγίου

Παρθένιος Ἰωαννίδης, Ἱ.Μ.Εἰκοσιφοινίσσης

Σταῦρος Ἰωαννίδης, Δράμας

Ἡλίας Καλαϊτζίδης, Προσοτσάνης

Δημήτριος Καλμπουσίδης, Καλοῦ Ἀγροῦ

Δημήτριος Καραγιαννίδης, Μικροπόλεως

Ἡλίας Καλύβας, Μακροτόπου

Ἀθανάσιος Καραναστάσης, Τείχους-Γύρου

Βασίλειος Καριτιάδης, Ἀγίας Παρασκευῆς
Στέφανος Κακκάρας, Δράμας
Διονύσιος Κλαυδιανός, Ξηροποτάμου
Ἀθανάσιος Κοντογιάννης, Νικοτσάρα
Πέτρος Κοτανίδης, Μαυροβάτου
Εὐστάθιος Κυριακίδης, Δράμας
Ἰωάννης Κυριακίδης, Διποτάμων
Ἀλέξανδρος Κυριλλίδης, Σιταγρῶν
Βασίλειος Λάμπρου, Δράμας
Ἰωάννης Λαφτίδης, Βαθυλάκκου
Γρηγόριος Μακρίδης, Προσοτσάνης
Γεώργιος Μαυρουδῆς, Ξηροποτάμου
Εὐστάθιος Μαντεσίδης, Μικροκλησιᾶς
Λάζαρος Μητριπίδης, Κεφαλαρίου
Γρηγόριος Μισαηλίδης, Ἀδριανῆς
Σπυρίδων Ξανθόπουλος, Πετρούσης
Στυλιανός Ὁρφανίδης, Δράμας
Γεώργιος Παπαδόπουλος, Δράμας
Εὐτύχιος Παπαδόπουλος, Δράμας
Κυριάκος Γ. Παπαδόπουλος, Ἀγ. Ἀθανασίου
Κυριάκος Παπαδόπουλος, Μεγαλόκαμπου

Κυριάκος Σ. Παπαδόπουλος, Ἀγ. Ἀθανασίου

Μελέτιος Παπαδόπουλος, Ν. Ἀμισοῦ

Μιχαήλ Παπαδόπουλος, Δράμας

Μακάριος Παπαδόπουλος, Κοκκινογείων

Θεόδωρος Σαμίδης, Καλλιφύτου

Πολύκαρπος Σουμελίδης, Δράμας

Ἰωάννης Τερζῆς, Μοναστηρακίου

Παντελεήμων Τσιτςμπάσης, Δοξάτου

Θεόδωρος Τασμαλίδης, Δράμας

Ἀγαθάγγελος Φραντζέσκος, Ἀδριανῆς

Γεώργιος Χατζηβασιλείου, Δοξάτου

Χαρίτων Χατζηβασιλείου, Δοξάτου

Θεόδωρος Χρυσανθίδης, Κουδουνίων

Πηγές:

1. Τό Ἀρχεῖον τοῦ Ἐθνομάρτυρος Σμύρνης Χρυσοστόμου, τ. Α΄, Ἀθήνα 2000, Ἔκδ. Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος Ἐθνικῆς Τραπέζης
2. Αἱ βουλγαρικαὶ ὠμότητες ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ 1912-13, ἐν Ἀθήναις 1914
3. Ἡμερολόγιον Μητροπολίτου Δράμας Ἀγαθαγγέλου τοῦ Μάγνητος, Καβάλα 1913
4. Μητροπολίτου Δράμας Διονυσίου, Ἱστορία τῆς Ἱ.Μητροπόλεως Δράμας, Δράμα 1995
5. Μητρ. Διονυσίου Κυράτσου, Ἱστορία καὶ θαύματα Παναγίας Εἰκοσιφοινίσσης, Δράμα 1992
6. Νικολάου Ρουδομέτωφ, Τετράδια Βουλγαρικῆς Κατοχῆς - Ἀνατολική Μακεδονία 1916 -1918, τόμ. 2ος, Καβάλα 2008
7. Γ.Κ.Χατζοπούλου, Ἱστορικά ἀνάλεκτα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δράμας, ΔΕΚΠΟΤΑ, Β΄ Ἔκδ., Δράμα 2017
8. Συναξάρι' Ἐθνομαρτύρων Κληρικῶν, Κατάλογος πεσόντων, Ἱστοσελίδα Ἀποστολ. Διακονίας
9. Βικιπαίδεια, Ἱερά Μητρόπολις Δράμας, Μάρτυρες 1912-1918, 1941-1944
10. Δημ. Πασχαλίδου, Ἡ Χωριστὴ Δράμας (Τσατάλτζα) κατὰ τὴ δεύτερη βουλγαρικὴ Κατοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας (1916-1918)
11. Ἀρχιμ. Γαβριήλ, Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγία, Θεσσαλονίκη 1958
12. Μητροπολίτου Λήμνου Διονυσίου, Ἐκτελεσθέντες καὶ μαρτυρήσαντες κληρικοὶ 1941-1949, Ἀθῆναι 1959
13. Ἡ Μαύρη Βίβλος τῶν βουλγαρικῶν ἐγκλημάτων εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ Δυτικὴν Θράκην 1941-1944, Ἀθῆναι 1945
14. Ἀθαν. Παπαευσταγγέλου, Μάρτυρες Κληρικοὶ Μακεδονίας-Θράκης (1941-1945), ἔκδ. 2α, Ἀθῆναι 1949

Ιερά Μητρόπολις
ΔΡΑΜΑΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ**

**ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο ΔΡΑΜΑΣ
κ. ΠΑΥΛΟΣ**

Δρ. Θεολογίας Α.Π.Θ.
Έκλογή: 5/10/2005.
Χειροτονία: 9/10/2005.
Ένθρόνισις: 19/11/2005.

Α΄ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Έδρα: Δράμα, Βενιζέλου 168 Τ.Θ. 78, Τ.Κ.: 66131
Τηλέφωνο: (πρόθεμα 25210) Μητροπολίτου
καί Γραφείων: 32362 Fax: 33014
e-mail: imdramas@otenet.gr
Internet site: www.imdramas.gr

Πρωτοσύγκελλος: Αρχιμανδρίτης Οικουμενικοῦ Θρόνου
Γεώργιος Τσακίρογλου

Γραφεῖον Μητροπολίτου. Εισηγηταί: Αρχιμ. Χριστό-
δουλος Μετεντζίδης, Διάκονος Εὐάγγελος Μουτόπουλος,
Εὐθύμιος Παπαδόπουλος

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

1. Μητροπολιτικόν

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης, Πρωτ. Ἀνέστης Παπαδόπουλος, Ἀναστάσιος Χατζηκυριακίδης (δικηγόρος), Δημήτριος Μπαϊρακταρίδης (πτυχ. Σχολῆς Ν.Ο.Ε.), Παντελεήμων Χατζητεκελῆς καί Ἰωάννης Μουτροπίδης (Ἐκκλ. Σύμβουλοι)

Γραμματεὺς: Δημήτριος Βογιατζῆς

2. Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Ἀρχιμ. Γεώργιος Τσακίρογλου καί Πρωτ. Ἀντώνιος Παυλίδης

3. Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Ἀρχιμ. Γεώργιος Τσακίρογλου, Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης, Παντελεήμων Χατζητεκελῆς, Μαρία Παπαδάκη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Γραφεῖον Γάμων καί Διαζυγίων – Γραφεῖον Α.Δ.- Τοπικόν ΤΠΟΕΚΕ: Ἀρχιμ. Χριστόδουλος Μετεντζίδης

Γραμματεὺς-Υπεύθυνος ἐπιστολογραφίας Μητροπολίτου: Δημήτριος Βογιατζῆς

Λογιστήριον-Ταμεῖον: Παναγιώτης Πετρίδης

Τεχνικόν Γραφεῖον: ...

Ὁδηγός: Εὐθύμιος Παπαδόπουλος

Κλητήρ: Μιχαήλ Τσαούσης
Ένοριακοί Ναοί: 102
Μοναστηριακοί Ναοί: 4
Έφημέριοι: Λειτουργοί 99. Πρεσβύτεροι: 97.
Διάκονοι: 2
Συνταξιούχοι Τερεῖς: 25

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἀνδρῶα

Ἱερά Λαυρεντιανή Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ
Σωτῆρος-Νέα Σουμελᾶ

Διεύθυνσις: Τέρμα Εὐξείνου Πόντου
Τ.Κ. 661 31 Νέα Κρώμνη Δράμας

Γυναικεῖαι

1. Ἱερά Μονή Παναγίας Εἰκοσιφοινίσσης:

Ἔτος ιδρύσεως: 452
Διεύθυνσις: Τ.Κ. 620 47 Πρώτη Σερρών
Τηλ: 2510-516581
Ἡγουμένη: Ἀλεξία Μοναχή (Μον. 23)

2. Ἱερά Μονή Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος:

Ἔτος ιδρύσεως: 1976
Διεύθυνσις: Τ.Κ. 661 00
Ταξιάρχαι Δράμας. Τηλ: 25210-45023
Ἡγουμένη: Πορφυρία Μοναχή (Μον. 30)

Μετόχια Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης:
α. Παναγία ἡ Ἡλιόκαλλη ἐν Σέρραις
β. Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος Θάσου

ὑπὸ ἀνασύστασιν:

Ἱ.Μ. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Πρασινάδας
Παρανεστίου. Τηλ. 25240-22032

ὑπεύθυνος: Ἀνατόλιος Μοναχός

Β΄. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θεῖον Κήρυγμα

Ὁ Πρωτοσύγκελλος, ὁ ἱεροκήρυξ Σεβαστιανός Τσιαντῆς (τηλ. 25210-32782 καὶ 32733), οἱ ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι, οἱ ἐφημέριοι πτυχιούχοι Κληρικοί, ὡς καὶ οἱ ἐντεταλμένοι λαϊκοὶ Θεολόγοι.

Κατήχησις

Κατηχητικά Σχολεῖα: Κατώτερα, Μέσα, Ἀνώτερα, σύνολον 45.

Κύκλοι μελέτης Ἀγίας Γραφῆς, σύνολον 55.

Ἑσπεριναὶ Ὁμιλίαι

Εἰς τὰς ἐνορίας τῆς Δράμας καὶ τὰς ἑδρας τῶν ἀρχιερατικῶν περιφερειῶν, σύνολον 14.

Ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ

Μέσω ἀναμεταδότου μεταδίδεται τὸ πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφ. Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ «Πειραϊκὴ Ἐκκλησία».

Ἱερά Ἐξομολόγησις

Εἰς μέν τήν πόλιν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπό τοῦ Πρωτοσυγγέλλου καί ἄλλων πεπειραμένων κληρικῶν. Κατά τάς περιόδους τῆς Νηστείας 20 Πνευματικοί Πατέρες περιοδεύουν ἀπάσας τάς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Βιβλιοπωλεῖον «ΖΥΓΑΚΤΗΣ»

Γεωργίου Σταύρου 2. Τηλ. 25213 03736.

Υπεύθυνη: Βασιλική Χατζημαργαρίτου.

Κατασκηνώσεις

Μόνιμοι ἐγκαταστάσεις εἰς Γρανίτην καί Ἐξοχήν Δράμας. Υπεύθυνοι: Ἀρρένων: Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Τσιαντῆς. Θηλέων: Ἐλισάβετ Στάθη, Ἐκπαιδευτικός.

Ἀντιαιρετική Δράσις

Υπεύθυνος: Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Τσιαντῆς

Υπηρεσία Ἀσθενῶν

Υπεύθυνος: Ἀρχιμ. Χρύσανθος Σαββίδης

Υπηρεσία Συμπαράστασεως Οἰκογενείας

Υπεύθυνος: Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης

Βιβλιοθήκη Ἱ. Μητροπόλεως ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ

Υπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρίδης

Ποιμαντική Στρατοῦ

ὑπό τοῦ Ἱερέως τοῦ Συντάγματος καί τινων Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Αΐθουσαι Διαλέξεων

1. Ίερᾶς Μητροπόλεως «Ἑλληνικόν Φροντιστήριον Τραπεζοῦντος». 2. Χριστιανικῆς Ἑστίας 3. ΓΕΧΑ.

Ὁρθόδοξοι Χριστιανικαί Ἀδελφότητες

α. ΖΩΗ. β. ΣΩΤΗΡ: Διακονοῦν τό κατηχητικόν καί κηρυκτικόν ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Γ'. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

- 1. Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον:** Ὑπεύθυνος ὁ Σεβασμιώτατος καί 31 Ἑνοριακά Φιλόπτωχα Ταμεῖα.
- 2. Ταμεῖον Ὑποτροφιῶν πρὸς ἐνίσχυσιν Ἱεροσπουδαστῶν καί Φοιτητῶν.**
- 3. «Χριστοδούλειος οἶκος Ξενίας»** παρὰ τόν Ἱερόν Ναόν Ἀγίας Τριάδος Δράμας. Λειτουργεῖ ἡ τράπεζα ἀγάπης ὑπὸ τήν εὐθύνην τοῦ πρωτ. Ἀναστασίου Κουρτεσίδη

Δ'. ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

Τοπικαί Ἑορταί: α) Ὑπεραγίας Θεοτόκου Εἰκοσιφοινίσσης εἰς τήν ἐν Παγγαίῳ φερώνυμον Μονήν, ἐνθα εὐρίσκεται ἡ ἱερά εἰκὼν αὐτῆς (15 Αὐγ.). β) Ἀγίας Βαρβάρας, πολιούχου Δράμας (4 Δεκ.). γ) Ὁσίων Γερμανοῦ καί Διονυσίου, Α' Πατριάρχου Κων/πόλεως, κτητόρων τῆς Ἱ.Μ. Εἰκοσιφοινίσσης (22-23 Νοεμ.). δ)

172 Όσιομαρτύρων, ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Εἰκοσιφοινίσσης ἀναιρεθέντων 24 Ἀπριλίου 1507 (Κυριακή τοῦ Θωμᾶ). ε) Ἀγίου Ἱεροεθνομάρτυρος Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Δράμας - Σμύρνης (Κυριακή πρό τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ). στ) Ὁσίου Γεωργίου τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ (4 Νοεμβρίου) καί λιτάνευσις τῆς λάρνακος αὐτοῦ ἐν Δράμᾳ κατά τήν Δ΄ Κυριακή τῶν Νηστειῶν. ζ) Ἀγίου Δαβίδ, τελευταίου αὐτοκράτορος τῆς Τραπεζοῦντος, 1η Νοεμβρίου.

Ἱερά λείψανα

- Εἰς τὰς Ἱεράς Μονάς καί τινας Ἱερούς Ναούς. Μέγα μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης ἐσυλήθη ὑπό τῶν Βουλγάρων ἐπιδρομέων καί κατακτητῶν κατά τὰ ἔτη 1917 καί 1941-1944 καί κατακρατεῖται εἰς Σόφειαν.
- Ὁσίου Γεωργίου τοῦ Νέου εἰς Ἱ. Μονήν Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ταξιαρχῶν (Σίψα Δράμας).

Ε΄. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Μουσεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης: Παραπλεύρως τοῦ Ἐπισκοπείου.

Ἱστορικά Μνημεῖα: α) Ὁ Ἱερός Ναός Ἀγίας Σοφίας Δράμας, 10ου αἰῶνος. β) Ὁ Ἱερός Ναός τῶν Ἀγίων Ταξιαρχῶν Δράμας, 14ου αἰῶνος. γ) Ὁ παλαιός Μητροπολιτικός Ναός Δράμας, 18ου αἰῶνος.

ΝΗΣΤΕΙΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- * Τετάρτη καί Παρασκευή (ὅλον τό ἔτος)
- * Μεγάλη Τεσσαρακοστή
- * Μεγάλη Ἑβδομάδα
- * Ἀγίων Ἀποστόλων
- * Δεκαπενταγούστου
- * Τεσσαρακοστή Χριστουγέννων

Ἐπίσης νηστεύουμε χωρίς λάδι κατά τίς παρακάτω ἑορτές, ὅποιαδήποτε ἡμέρα κι ἂν τύχουν, ἐκτός ἐ-
άν συμπέση Σάββατο ἢ Κυριακή, ὁπότε καταλύου-
με μόνο κρασί καί λάδι:

- * 5 Ἰανουαρίου, παραμονή Θεοφανείων
- * 29 Αὐγούστου, ἀποτομή τῆς κεφαλῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου
- * 14 Σεπτεμβρίου, Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

ΚΑΤΑΛΥΣΕΙΣ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Κατά τήν Τετάρτη καί Παρασκευή, ὅταν αὕτη συμ-
πίπτῃ μέ Δεσποτική ἑορτή ἢ Θεομητορική ἢ ἑορτή
Ἀγίων, ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἄλλοτε γενική καί
ἄλλοτε μερική. Συγκεκριμένα:

Α) Κατάλυσις εἰς πάντα

- * Ἀπό 25 Δεκεμβρίου μέχρι 4 Ἰανουαρίου
καί στίς 6 Ἰανουαρίου.

- * Από τήν Κυριακή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου μέχρι τήν Κυριακή τοῦ Ἀσώτου.
- * Κατά τήν Ἑβδομάδα τῆς Τυροφάγου (μόνο τυρί, αὐγά καί λοιπά γαλακτοκομικά, ὄχι ὅμως κρέας).
- * Κατά τήν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου (Κυριακή τοῦ Πάσχα μέχρι τοῦ Θωμᾶ).
- * Κατά τήν ἑβδομάδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (μετά τήν Πεντηκοστή).

Β) Κατάλυσis ιχθύος

Κατά τίς 7 Ἰανουαρίου, 2 Φεβρουαρίου, 25 Μαρτίου, 24 καί 29 Ἰουνίου, 6 καί 15 Αὐγούστου, 8 Σεπτεμβρίου, 14 καί 21 Νοεμβρίου.

Γ) Κατάλυσis οἴνου καί ἐλαίου

- * κατά τίς 11, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 27, 30 Ἰανουαρίου
- * κατά τίς 8, 10, 11, 17, 24 Φεβρουαρίου
- * κατά τίς 9, 26 Μαρτίου
- * κατά τίς 23, 25, 30 Ἀπριλίου
- * κατά τίς 2, 8, 15, 21, 25 Μαΐου
- * κατά τίς 8, 11, 30 Ἰουνίου
- * κατά τίς 1, 2, 17, 20, 22, 25, 26, 27 Ἰουλίου
- * κατά τήν 31η Αὐγούστου

- * κατά τίς 1, 6, 9, 13, 20, 23, 26 Σεπτεμβρίου
- * κατά τίς 6, 18, 23, 26 Ὀκτωβρίου
- * κατά τίς 1, 8, 12, 13, 16, 25, 30 Νοεμβρίου
- * κατά τίς 4, 5, 6, 9, 12, 15, 17, 20 Δεκεμβρίου

Κατά τίς νηστεῖες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν Χριστουγέννων (ἀπό 21 Νοεμβρίου ἕως 12 Δεκεμβρίου) καταλύουμε ψάρι, ἐκτός Τετάρτης καί Παρασκευῆς.

Ὅλα τὰ Σάββατα καί τίς Κυριακές τοῦ ἔτους δέν νηστεύουμε ἀπό κρασί καί λάδι, πλὴν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

ΝΗΣΤΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΓΑΜΟΙ

- α) Ἀπό τῆς 17ης Δεκεμβρίου μέχρι τῶν Χριστουγέννων
- β) Ἀπό τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς μέχρι καί τοῦ Μεγάλου Σαββάτου
- γ) Ἀπό τῆς 1ης μέχρι καί τῆς 14ης Αὐγούστου
- δ) Τήν 29ην Αὐγούστου, Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
- ε) Τήν 14ην Σεπτεμβρίου, τοῦ Σταυροῦ
- στ) Τήν 5ην Ἰανουαρίου, παραμονή Θεοφανείων

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ			
ΜΗΝΕΣ	ΕΣΠΕ- ΡΙΝΟΣ	ΟΡΘΡΟΣ	ΑΠΟΛ. Θ. ΛΕΙ- ΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΜΑΡΤΙΟΣ	6:00	7:30	10:30
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	6:00	7:00	10:00
ΜΑΪΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΙΟΥΝΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΙΟΥΛΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	6:00	7:30	10:30
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΑΓΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ		ΕΝΑΡΞΙΣ	
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ		7:30 π.μ.	
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ		7:00 π.μ.	
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ		7:30 π.μ.	
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ		7:30 π.μ.	
ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ		7:30 π.μ.	

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ		ΕΝΑΡΞΙΣ
ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Ὡς ὁ Ὅρθρος ἢ ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός		
ΜΕΓΑ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ Ὡς ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός		
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ		7:00 μ.μ.
ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ		7:00 μ.μ.
ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ Ὡς ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός		
ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ		
ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΤΟΥ ΝΥΜΦΙΟΥ		7:30 μ.μ.
ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΕΣ ΘΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ Ὡς ὁ ὅρθρος τοῦ μηνός		
ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ - Ἱερὸν Εὐχέλαιον		5:00 μ.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ - Ἀκολ. τοῦ Νιπτήρος		7:00 μ.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ ΠΡΩΙ - Ἑσπερινός καὶ Θεία Λειτουργία		7:00 π.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ ΕΣΠΕΡΑΣ - Ἀκολουθία τῶν Ἀγίων Παθῶν		7:00 μ.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΩΙ - Μ. Ὁρες, Ἀποκαθήλωσις		8:00 π.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ - Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου		7:00 μ.μ.
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ - Ἑξοδος τοῦ Ἐπιταφίου		9:00 μ.μ.
ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΠΡΩΙ - Ἑσπερινός καὶ Θεία Λειτουργία		8:00 π.μ.
ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ		
ΕΝΑΡ. ΤΗΣ ΠΑΝΝΥΧΙΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ		11:00η νυκτερινή
ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ		12:00η νυκτερινή
Β' ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ (Εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικόν Ναόν Δράμας: 10:30 π.μ.)		Ὡς ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός

Οἱ Μεγάλες Βασιλικές Ὁρες τῶν Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων
διαβάζονται τό ἀπόγευμα τῆς προπαραμονῆς. Τό Εὐχέλαιο τῆς Μεγάλης Τε-
τάρτης στὸν Ἱερό Ναό Ἀγίου Νικολάου Δράμας τελεῖται 4:00 μ.μ.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ Ν. ΔΡΑΜΑΣ

Ι. Μητρόπολις Δράμας imdramas@otenet.gr	25210 32362
	Fax: 25210 33014
Δήμος Δράμας dimos-dramas@dra.forthnet.gr	25210 25555
Δήμος Δοξάτου info@doxato.gr	25210 69528
Δήμος Προσοτσάνης dimarxeio@prosotsani.gr	25223 50103
Δήμος Παρανεστίου n. kagiaoglou@paranesti.gr	25243 50100

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άστυνομική Διεύθυνσις Δράμας	25210 22341
Τμήμα Τροχαίας Δράμας	25210 22340
Έλληνικά Ταχυδρομεία	25210 48320
Δασαρχείον	25210 57841
Άρχαιολογικόν Μουσείον	25210 31365
ΟΤΕ	25210 26999
Σπήλαιον Πηγών ποταμού Άγγίτη (Μααρά)	25220 60460
Χιονοδρομικόν Κέντρον Φαλακρού	25210 62224
	25230 81000

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Νοσοκομείον Δράμας	25210 23351
Κέντρον Ύγείας Παρανεστίου	25240 22222
Κέντρον Ύγείας Προσοτσάνης	25220 22222
Κέντρον Ύγείας Κ.Νευροκοπίου	25230 22222

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Κ.Τ.Ε.Λ. Δράμας	25210 32421
Ο.Σ.Ε. Δράμας	25210 36569
ΤΑΞΙ Δράμας 25210 22022 25210 32111	25210 21112

ONOMATEΠΩΝΥΜΟ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΤΟ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΡΑΜΑΣ
Α Φ Ι Ε Ρ Ω Μ Ε Ν Ο Ν
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΚΛΗΡΙΚΟΥΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΕΤΥΠΩΘΗ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018
ΕΙΣ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
«ΜΕΛΙΣΣΑ»

Εικόν εξωφύλλου:
Οί 172 όσιομάρτυρες τής Είκοσιφίνισσας

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

Γραφικές Τέχνες «Μέλισσα»

570 21 Άσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Τηλ.: 23970 23313 - Fax: 23970 21754

www.melissaprint.com - melissa@melissaprint.com